

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.004.04.2022

Pan
Cezariusz Lesisz
Prezes Zarządu
ARP S.A. ul. Nowy Świat 6/12
00-400 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie
Kontroli z dnia 31 stycznia 2023 r.
(znak nr KPK-KPO.443.230.2022)

P/22/011 – Wspieranie inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. ul. Nowy Świat 6/12, 00-400 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Cezariusz Lesisz – Prezes Zarządu od 5 listopada 2018 r. Poprzednio w 2018 r.: <ol style="list-style-type: none"> 1. W okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 6 lipca 2018 r. funkcję Prezesa Zarządu ARP S.A. pełnił Pan Marcin Chludziński. 2. W okresie od dnia 7 lipca 2018 r. do dnia 25 lipca 2018 r. obowiązki Prezesa Zarządu ARP S.A. pełnił Pan Andrzej Kensbok - Wiceprezes Zarządu. 3. W okresie od dnia 26 lipca 2018 r. do dnia 25 października 2018 r. funkcję Prezesa Zarządu ARP S.A. pełnił Pan Cezariusz Lesisz jako członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu ARP S.A. 4. W okresie od dnia 26 października 2018 r. do dnia 4 listopada 2018 r. obowiązki Prezesa Zarządu ARP S.A. pełnił Pan Andrzej Kensbok - Wiceprezes Zarządu. (akta kontroli, str. 3-5)
Zakres przedmiotowy kontroli	Stosowanie przez zarządzającego SSE EURO-PARK MIELEC mechanizmów wspierania inwestycji, nadzór nad wykorzystaniem środków publicznych przez zarządzającego SSE EURO-PARK MIELEC obszarem i specjalną strefą ekonomiczną, efekty systemu wspierania inwestycji w SSE EURO-PARK MIELEC i w zarządzanym obszarze.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 1 kwietnia 2022 r., z wykorzystaniem dowodów dotyczących przedmiotu kontroli, wykraczających poza ten okres.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Mirosław Wójtowicz, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/38/2022 z 13 kwietnia 2022 r. (akta kontroli, str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Mielcu³ jako zarządzający SSE EURO-PARK MIELEC⁴ i obszarem⁵ prawidłowo stosowała mechanizmy wsparcia inwestycji

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. dalej: *ustawa o NIK*.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: ARP.

⁴ Dalej również jako SSE.

⁵ Tereny w rozumieniu art. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1752), położone w administracyjnych granicach powiatów, na których ARP wykonywała zadania określone w ww. ustawie.

oraz sprawowała nadzór nad ich realizacją i wykorzystaniem środków publicznych przez przedsiębiorców. Zarządzający nie osiągnął jednak wszystkich zakładanych efektów. Z siedmiu wskaźników określonych w Planie Rozwoju Inwestycji⁶ na koniec 2020 r. nie osiągnięto zakładanej wartości dla pięciu z nich. W latach 2018-2020 w zarządzanym przez ARP, Oddział w Mielcu obszarze wydawano średnio niespełna 33 decyzje rocznie (w żadnym roku tego okresu nie osiągnięto poziomu wyznaczonego w PRI), a poziom nakładów inwestycyjnych wyniósł średnio 819,7 mln zł.

NIK zauważa jednocześnie, że sposób ustalania wartości docelowych wskaźników w przyszłych latach nie był w pełni adekwatny do funkcji, jaką mają pełnić te wskaźniki. Ustalono je bowiem w odniesieniu do wartości bazowej, stanowiącej średni poziom faktycznie osiąganych parametrów w latach poprzednich. W sytuacji, gdy osiągnano mniejsze od zakładanych efekty, a dodatkowo wystąpiły nadzwyczajne zdarzenia w latach 2020-2021 (epidemia COVID-19) obniżające efektywność realizowanych zadań, oparcie wskaźników docelowych o tak określone wartości bazowe przy jednoczesnym założeniu niskich poziomów wzrostu, nie było reprezentatywne dla ustalenia potencjału rozwoju działalności.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Mielcu jako zarządzający SSE i obszarem opracował Plan Rozwoju Inwestycji, a następnie dokonał jego przeglądu i sporządził aktualizację.

Zarządzający zgodnie z obowiązującymi przepisami wydawał decyzje o wsparciu inwestycji oraz realizował zadania określone w ustawie o wsparciu nowych inwestycji i Planie Rozwoju Inwestycji. Zarządzający prawidłowo udostępniał przedsiębiorcom posiadane składniki majątku, prowadził działania inwestycyjne sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości oraz świadczył usługi na rzecz przedsiębiorców

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na relatywnie niski poziom wydatków wobec wysokiej nadwyżki finansowej w związku z opłatami wnoszonymi przez przedsiębiorców w niektórych obszarach realizowanych zadań. W szczególności dotyczyło to np. usług doradczych i szkoleń, w tym w zakresie dostępnych dla przedsiębiorców instrumentów finansowych innych niż wsparcie związane z wydawaną decyzją; działań promocyjnych, oferty biznesowej i proeksportowej.

Zarządzający prawidłowo planował i przeprowadzał kontrole realizacji warunków zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w SSE i decyzji o wsparciu. Kontrole przeprowadzono z zachowaniem wymogów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców*⁷. Wyniki kontroli przekazywano ministrowi właściwemu ds. gospodarki. Protokoły kontroli zawierały elementy określone w regulaminie kontroli, jednak w aktach brak było pisemnych dowodów z oględzin, potwierdzających utrzymanie składników majątku wytworzonych lub zakupionych w związku z decyzją o wsparciu lub pozwoleniem na prowadzenie działalności na terenie SSE. Zarządzający z trzymiesięcznym opóźnieniem sporządził informację roczną o realizacji Planu Rozwoju Inwestycji za 2021 r.

Zarządzający wykorzystywał prowadzoną sprawozdawczość do monitorowania i oceny osiąganych efektów realizacji Planu Rozwoju Inwestycji, w szczególności istotnym było bieżące pozyskiwanie danych od przedsiębiorców i umieszczanie ich w elektronicznym systemie ewidencji wsparcia. Zakładane w PRI efekty nie były w pełni osiągnięte. Na koniec 2020 r. wartość pięciu z siedmiu wskaźników była niższa niż określona dla nich wartość docelowa, w tym dwa wskaźniki (liczba inwestycji skutecznie obsłużonych oraz wartość nakładów inwestycyjnych) były niższe niż

⁶ Dalej także: PRI.

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.

w latach poprzedzających opracowanie PRI. Korekta założeń w aktualizacji PRI częściowo okazała się nie trafna, ponieważ jako bazę wyznaczenia poziomu celów przyjęto wartości okresu, w którym wystąpiły przejściowe trudności w realizacji zadań. W aktualizacji dla roku docelowego (2022) ustalono również niską (5%) dynamikę realizacji zadań. W poprzednim PRI dynamikę planowano na poziomie 30%. Powyższą konkluzję potwierdza faktyczny poziom realizacji zadań osiągnięty w 2021 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

1. Stosowanie przez zarządzającego mechanizmów wspierania inwestycji

Opis stanu faktycznego

W związku z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji oraz rozporządzeniem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym⁸, ARP S.A. jako zarządzający⁹ obszarem¹⁰ i SSE EURO-PARK MIELEC miała obowiązek sporządzić Plan Rozwoju Inwestycji, w terminie 60 dni (licząc od dnia 5 września 2018 r.) i przekazać do zatwierdzenia ministrowi właściwemu ds. gospodarki. Zarządzający sporządził PRI i przekazał do zatwierdzenia Ministrowi Technologii i Przedsiębiorczości¹¹ w dniu 12 października 2018 r.

W dniu 7 grudnia 2018 r. MPiT przesłało do zarządzającego tabele wskaźników rekomendując ich przyjęcie w PRI w zaproponowanej przez Ministerstwo formule. Zarządzający wprowadził zmiany i ponownie 7 stycznia 2019 r. przedłożył PRI Ministrowi. RPI został zatwierdzony przez Ministra w dniu 23 stycznia 2019 r.

(akta kontroli, str.309-374)

Plan Rozwoju Inwestycji zawierał elementy określone w art. 9 ust 3 ustawy o wsparciu nowych inwestycji, tj.:

- szczegółowe cele¹², do których osiągnięcia dążył zarządzający;
- usługi informacyjne nieodpłatne¹³ oraz inne usługi odpłatne świadczone na rzecz przedsiębiorców;
- zasady ustalania wynagrodzenia za usługi inne niż informacyjne, świadczone przez zarządzającego obszarem.

Zarządzający ustalił w PRI katalog tzw. usług standardowych skierowany do przedsiębiorców, za które odpłatność (w formie miesięcznego ryczałtu) została

⁸ Dz. U poz. 1698.

⁹ Bezpośrednio zadania zarządzającego obszarem i SSE ERO-PARK MIELEC wykonywał Oddział ARP S.A. w Mielcu. Dalej również jako „zarządzający”.

¹⁰ Obszar obejmujący powiaty (według rozporządzenia MPiT): bieszczadzki, brzozowski, dębicki, jarosławski, jaśielski, kolbuszowski, krośnieński (woj. podkarpackie), leski, leżajski, lubaczowski, lubartowski, lubelski, łańcucki, mielecki, przeworski, ropczycko-sędziszowski, rzeszowski, sanocki, strzyżowski, świdnicki (woj. lubelskie) oraz miasta na prawach powiatu: Lublin, Krosno, Rzeszów pozostaje we właściwości zarządzającego Specjalną Strefą Ekonomiczną Euro-Park Mielec;

¹¹ Dalej również jako MPiT

¹² Cel 1. Poprawa klimatu inwestycyjnego. Cel 2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki. Cel 3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP. Cel 4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym.

¹³ Prezentacja oferty nieruchomości w ramach obszaru oraz plany ich uzbrajania; Przygotowanie informacji niezbędnych do podjęcia decyzji inwestycyjnej, w szczególności na temat potencjału społeczno-gospodarczego obszaru; Wskazywania oferty dostępnych 9 instrumentów wsparcia inwestorów; Wsparcie informacyjne podczas procesu aplikacyjnego o decyzje o wsparciu; Wsparcie przedsiębiorców w kontaktach z organami administracji samorządowej i rządowej.

ustalona w umowie z przedsiębiorcą¹⁴ zawierana równolegle z wydaniem decyzji o wsparciu. Wysokość ryczałtu miesięcznego określał wzór ustalony w PRI i umowie¹⁵. Poziom/wysokość opłat dla poszczególnych przedsiębiorców różnicowały: powierzchnia terenu zajmowana przez przedsiębiorcę oraz kwota kosztów kwalifikowanych - wpisane do decyzji o wsparciu. Zmiany opłat następowały kwartalnie, tak jak zmieniał się przeciętne miesięczne wynagrodzenie publikowane przez GUS. Płatność następowała na podstawie faktury wystawionej przez zarządzającego – jako należnej opłaty miesięcznej.

Przedstawiony powyżej sposób ustalania i egzekwowania płatności za usługi standardowe odpłatne nie był powiązany bezpośrednio z ilością/wielkością świadczenia dla danego przedsiębiorcy. Zatem, zryczałtowana opłata nosiła charakter kosztu przedsiębiorcy za gotowość do świadczenia usługi przez zarządzającego.

(akta kontroli str. 309-446)

W procesie ustalania celu strategicznego oraz celów szczegółowych PRI uwzględniano dokumenty strategiczne, które wskazywał art. 9 ust 2 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*, tj: SOR do roku 2020; Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020; Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020 i Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 oraz Regionalne Programy Operacyjne ww. województw. W szczególności uwagę zwrócono na spójność celów wyżej wymienionych dokumentów z celami PRI w obszarach: kapitał dla rozwoju; rozwój MŚP; spójność społeczna w tym rynek pracy; rozwój zrównoważony terytorialnie.

Według zarządzającego¹⁶ spójność planu rozwoju inwestycji z planem rozwoju SSE EURO-PARK MIELEC zapewniono poprzez wpisanie do PRI celów, które uprzednio sformułowano w planie rozwoju SSE i które mogą być realizowane także na terenie zarządzanego obszaru. Formułując założenia i cele PRI uwzględniono również informacje zawarte w dokumentach lokalnych (SUiKZP i MPZP), które analizowano pod kątem zidentyfikowania potencjalnych terenów inwestycyjnych na obszarze poszczególnych samorządów oraz ryzyk i zagrożeń potencjalnej lokalizacji inwestycji.

(akta kontroli, str. 446-449)

Zarządzający w terminie określonym w art. 9 ust 5 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji* dokonał przeglądu PRI pod kątem dostosowania planu do bieżących warunków.

Aktualizacja PRI polegała głównie na ustaleniu bieżących wskaźników makroekonomicznych dla zarządzanego obszaru (regionów) z identyfikacją trendów, ustaleniu aktualnego potencjału kapitału ludzkiego (kadry), w tym wielkości i kierunków potencjału edukacyjnego, aktualizacji branż wiodących i potencjału inwestycyjnego w regionach. W aktualizacji PRI w większym stopniu niż poprzednio zwrócono uwagę na rejonizację i rozwój tzw. branż wiodących, zarówno w miastach jak i mikroregionach zarządzanego obszaru. Zaproponowano, aby zarządzający promując ofertę inwestycyjną szczególny nacisk położył na rozwój projektów związanych z inteligentnymi specjalizacjami, które odpowiadają głównym sektorom bazującym na atutach i zasobach regionu:

- w województwie podkarpackim: lotnictwo i kosmonautyka; jakość życia; motoryzacja; informacja i telekomunikacja,

¹⁴ Art. 10 ust. 1 i 4 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji

¹⁵ $Kw = 0,06 \times S \times H + 0,01 \times S/1000 \times N$ (Kw – wysokość miesięcznego wynagrodzenia; S – przeciętne miesięczne wynagrodzenie (GUS); H powierzchnia terenu zajmowana przez przedsiębiorcę w ha wpisana do decyzji; N – kwota kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji wpisana do decyzji w tys. zł.

¹⁶ Pismo z dnia 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20228 i z dnia 25 maja 2022 r. ZAM.0711.1.202220

- w województwie lubelskim: żywność wysokiej jakości; zielona gospodarka; zdrowe społeczeństwo; cyfrowe społeczeństwo; technologie materiałowe, procesy produkcyjne i logistyczne.

W aktualizacji PRI większą niż dotychczas uwagę zwrócono na stan infrastruktury drogowej oraz możliwości przyłączeniowych do sieci energetycznych obiektów przemysłowych w określonych lokalizacjach.

W efekcie aktualizacji PRI poszerzono lub zmodyfikowano zadania i sposoby realizacji poszczególnych celów szczegółowych PRI, między innymi w zakresie bieżącej aktualizacji informacji o potencjale inwestycyjnym i społeczno-gospodarczym poszczególnych powiatów; działań informacyjnych nt. funduszy europejskich; monitorowania potrzeb kadrowych w przedsiębiorstwach i przekazywania informacji do szkół, rozpowszechnianie informacji o stanie legislacji dot. wsparcia nowych inwestycji.

Założono również niższą niż poprzednim PRI, dynamikę wzrostu realizacji przyjętych wskaźników. W PRI 2018 r. dynamikę wzrostu planowano na około 30% względem wartości bazowych jako średnich z trzech lat poprzedzających. Zachowując metodologię odniesienia szacunków do średnich z poprzednich lat (2019-2020), w *PRI do 2022 r. z perspektywą do 2030 r.* założono wzrost na poziomie od 5% do 20% dla roku 2022 oraz od 10 do 50% dla roku docelowego (2030)

Projekt znowelizowanego PRI zarządzający przekazał 22 stycznia 2021 r do zatwierdzenia ministrowi właściwemu ds. gospodarki. W dniu 2 sierpnia 2021 r. wpłynęły uwagi ministerstwa, które zarządzający uwzględnił. Zmieniony projekt planu, zatwierdzony przez Zarząd ARP, został wysłany pocztą elektroniczną (e-PUAP) do ministerstwa w dniu 21 września 2021 r. W grudniu 2021 r. na wniosek ministerstwa ponownie przesłano wersję papierową.

Według wyjaśnień zarządzającego¹⁷ Ministerstwo Rozwoju i Technologii do dnia złożenia wyjaśnień (10 maja 2022 r.) nie poinformowało zarządzającego o zatwierdzeniu uaktualnionego PRI. Po monitach zarządzającego (w toku kontroli NIK) pismem z dnia 22 czerwca 2022 r. minister poinformował o zatwierdzeniu PRI do roku 2022 z perspektywą do 2030 r.

Zatwierdzenie aktualizacji PRI w czerwcu 2022 r., tj. po upływie ponad 15 miesięcy od przeprowadzonych badań i prac nad aktualizacją, w sytuacji zmian otoczenia zewnętrznego, m.in. sytuacja międzynarodowa (tereny przygraniczne z Ukrainą), czy też połączenie autostrady A4 z drogą ekspresową S-19 (połączenie „stolic regionów” drogą ekspresową), według NIK, stanowi przesłankę do przeprowadzenia analiz, oceny wpływu na warunki prowadzenia działalności gospodarczej i podejmowania nowych inwestycji oraz ewentualnego uwzględnienia wyników analiz w znowelizowanym PRI.

(akta kontroli, str. 305-307, 375-446)

Według wyjaśnień dyrektora Oddziału ARP S.A. w Mielcu¹⁸ minister nie powierzał ARP jako spółce o istotnym znaczeniu dla gospodarki zarządzającej SSE i obszarem, realizacji szczególnych zadań w zakresie stworzenia warunków do zrealizowania nowej inwestycji (art. 5 ust 4 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*), co zgodnie z art. 9 ust 5 tej ustawy wymagałoby odpowiedniego dostosowania PRI.

(akta kontroli, str.307, 446)

Zarządzający wypełniając postanowienia art. 11 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji* w dniu 16 kwietnia 2019 r. powołał Radę Rozwoju Obszaru Gospodarczego (RROG).

¹⁷ Pismo z dnia 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20228

¹⁸ Pismo z dnia 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20228

W celu wyłonienia kandydatów do RROG zarządzający skierował do przedsiębiorców i JST zawiadomienia o działaniach zmierzających do utworzenia Rady oraz o możliwości zaproponowania kandydata. Do pisma dołączono formularz „Zgłoszenie kandydata”. Łącznie poinformowano 179 przedsiębiorców (przedsiębiorcy z zezwoleniem lub decyzją z obszaru), jednostki samorządu terytorialnego (urzędy marszałkowskie, powiaty, miasta na prawach powiatu) zarządzanego obszaru oraz przewodniczących wojewódzkich rad dialogu społecznego. Zwrócono się jednocześnie do starostów, aby wskazali również kandydatów reprezentujących gminy z terenu powiatu.

W skład Rady weszli przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 11 ust. 2 ustawy, tj. siedmiu przedstawicieli przedsiębiorców, w tym: czterech reprezentujących małe i średnie przedsiębiorstwa i trzech przedstawicieli dużych przedsiębiorców, oraz dziewięciu przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (województwo 2, powiat 3 i gmina 4) a także dwóch przedstawicieli wojewódzkich rad dialogu społecznego.

Organizację i tryb działania Rady określono w Regulaminie Rady Rozwoju Gospodarczego przyjętym na pierwszym posiedzeniu Rady, które zwołał zarządzający. Z protokołów posiedzeń wynika, że Rada poza pierwszym posiedzeniem (6 maja 2019 r.) obradowała dwukrotnie, w dniu 11 grudnia 2019 r. i 12 lipca 2021 r. Z treści protokołów nie wynika, aby Rada formułowała formalne wnioski lub rekomendacje dla zarządzającego lub organów samorządu z zakresie działań mogących przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej poszczególnych obszarów (gmin, powiatów). Na posiedzeniu 12 lipca 2021 r. członkowie Rady w dyskusji wskazywali obszary problematyczne odnoszące się do rozwoju przedsiębiorczości, tj.: niedobory kadrowe wykwalifikowanych pracowników, konieczność działań długofalowych dotyczących kształcenia zawodowego oraz problemy przedsiębiorców związane z przyłączeniem do sieci przemysłowych i odbiorem odpadów. Omawiano również procesy legislacyjne dotyczące zmiany ustawy o wni oraz rozporządzeń ministra w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji. Nie formułowano jednak wniosków czy opinii.

(akta kontroli, str. 462-529)

Minister Przedsiębiorczości i Technologii rozporządzeniem z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie powierzenia zarządzającemu SSE Euro-Park Mielec wydawania decyzji o wsparciu oraz wykonywania kontroli realizacji decyzji o wsparciu¹⁹ powierzył ARP wydawanie decyzji o wsparciu. Zadanie to realizował Oddział ARP S.A. w Mielcu, który opracował i wdrożył *Procedury wydawania decyzji o wsparciu*. Dyrektor Oddziału ARP S.A. w Mielcu powołał „Zespół”, który procedował postępowania o wydanie decyzji. W procedurach ustalono zadania zespołu, wzór przebiegu postępowania oraz sposób dokumentowania procesu.

Do końca I kwartału 2022 r., w zarządzanym obszarze wydano 128 decyzji o wsparciu, w tym: w 2018 r. osiem decyzji, w 2019 r. 32, w 2020 r. 26, w 2021 r. 59, i w I kwartale 2022 r. trzy decyzje. Przedsiębiorcy, którzy uzyskali decyzje zadeklarowali łączną wielkość nakładów inwestycyjnych w wysokości 4 399 527,5 tys. zł i utworzenie 1 867 miejsc pracy. Dla dużych przedsiębiorców wydano 43 decyzje (w tym po dwie dla pięciu przedsiębiorców), dla średnich przedsiębiorców 34 decyzje (w tym dla czterech po dwie decyzje), dla małych przedsiębiorców 37 decyzji (w tym dla dwóch po dwie decyzje) oraz 12 decyzji dla mikro-przedsiębiorców.

Na koniec I kwartału 2022 r. spośród 128 wydanych decyzji, aktywnych było 117 decyzji. Dwie decyzje zostały uchylone przez Ministra Rozwoju i Technologii²⁰ na wniosek przedsiębiorcy złożony w trybie art. 17 ust 3 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*. Przedsiębiorcy, którym uchylono decyzje nie korzystali z pomocy, a wnioski

¹⁹ Dz. U. poz. 1708.

²⁰ Dalej: MRIT

uzasadnili zmianą profilu działalności lub nieuzyskaniem pozwoleń niezbędnych do realizacji inwestycji. Dziewięciu przedsiębiorcom, którzy złożyli wnioski w trybie art. 17 ust 5 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*, MRiT wygasił decyzje o wsparciu. Wygaszenie następowało w związku z okolicznościami uniemożliwiającymi realizację inwestycji, a żaden z przedsiębiorców nie skorzystał z pomocy.

Uwzględniając uchylone i wygaszone decyzje o wsparciu, według stanu na koniec I kwartału 2022 r., łączna deklarowana wartość nakładów wyniosła 4 119 148,4 tys. zł, a liczba miejsc pracy do utworzenia 1 745 etatów.

W 2018 r. (do czasu wejścia w życie ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*) zarządzający wydał również 32 zezwolenia na prowadzenie działalności w SSE EURO-PARK MIELEC, w związku z którymi przedsiębiorcy deklarowali nakłady inwestycyjne w wysokości 733 285,0 tys. zł oraz utworzenie 606 nowych miejsc pracy.

Na koniec 2021 r. aktywne były 234 zezwolenia na prowadzenie działalności w SSE o łącznej skumulowanej wartości zainwestowanego kapitału 11 987 266,7 tys. zł.

Spośród 32 zezwoleń wydanych w 2018 r. 13 zezwoleń (41%) oraz spośród 128 decyzji o wsparciu (wydanych w okresie 2018-2022) 56 decyzji (45%) związanych było z inwestycjami priorytetowych branż SOR²¹, a 12 decyzji o wsparciu identyfikowano jako inwestycje z udziałem prac B+R.

(akta kontroli, str. 280-300, 760)

Badanie kontrolne prawidłowości wydawania decyzji przeprowadzono na próbie ośmiu decyzji wydanych w latach 2018-2021, dobranej w ten sposób, że z każdego roku kontrolowanego okresu wybrano jedną decyzję o największej wartości wsparcia i jedną decyzję o największej wartości wsparcia objętej przez zarządzającego kontrolą wykonania warunków ustalonych w decyzji.

Warunki prowadzenia działalności gospodarczej określonej w skontrolowanych decyzjach były zgodne z celami ustanowionymi w Planie Rozwoju Inwestycji dla obszaru zarządzanego. Decyzje wydane zostały na wniosek przedsiębiorcy, zgodny ze wzorem ustalonym w rozporządzeniu RM z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji²². Decyzje wydawano na okres 15 lat tj. z zachowaniem przepisu § 7 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia. Nie stwierdzono, aby decyzją była objęta działalność gospodarcza, która została wyłączona z takiej możliwości²³. Decyzje wydano na realizację nowych inwestycji spełniających kryteria ilościowe i jakościowe określone w ww. rozporządzeniu RM i wskazane przez przedsiębiorcę we wniosku.

Badane decyzje zawierały elementy wskazane w art. 15 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji* a ich treść uwzględniała deklaracje zawarte we wniosku przedsiębiorcy.

(akta kontroli, str. 531-759)

W październiku 2021 r. Minister Rozwoju i Technologii przeprowadził kontrolę obejmującą zakresem prawidłowość wydawania decyzji o wsparciu. W protokole kontroli nie wyodrębniono nieprawidłowości, zawierając opis stanu faktycznego, który stanowił podstawę wydania zaleceń. Minister zalecił, aby w decyzji o wsparciu, w sytuacji nie korzystania przez przedsiębiorcę z odliczeń kosztów zatrudnienia, zawierać dłuższy niż dotychczas okres utrzymania zatrudnienia²⁴. Zarządzający złożył zastrzeżenia, iż zalecenie nie znajduje podstawy w obowiązujących przepisach prawa, a zarządzający wydając decyzje o wsparciu jest obowiązany brać pod uwagę treści żądania strony, wyrażone we wniosku o wydanie decyzji.

²¹ Branże wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia RM z 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji (Dz.U. poz. 1713).

²² Dz.U. z 2018 poz. 1713.

²³ § 2 Rozporządzenia RM z 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji.

²⁴ W dotychczas wydanych decyzjach, najczęściej, okres utrzymania zatrudnienia ustalano na 12 miesięcy. Minister zalecił aby zawierać trzy lata i pięć lat w zależności od statusu przedsiębiorcy (MiS lub DUŻY).

Ministerstwo oddaliło zastrzeżenie uzasadniając, że *warunek dotyczący utworzenia nowych miejsc pracy, niezależnie od rodzaju kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji, nie może być oderwany od terminu zakończenia i utrzymania inwestycji. W przypadku, gdy termin utrzymania zatrudnienia upływa przed terminem zakończenia inwestycji bądź w trakcie terminu utrzymania inwestycji, kryteria jakościowe dotyczące miejsc pracy należałoby uznać za niemożliwe do spełnienia.*

Zarządzający podpisał protokół kontroli, podtrzymując jednak swoje stanowisko w ww. zakresie. Poinformował ministerstwo²⁵, że ARP w prowadzonych obecnie rozmowach z inwestorami stara się przekonać przedsiębiorcę do zobowiązania utrzymania 3 lub 5 letniego okresu utrzymania zatrudnienia. Reakcją jest kwestionowanie przez przedsiębiorcę konieczności wpisania do decyzji o wsparciu 3 lub 5 letniego okresu utrzymania zatrudnienia, oraz żądanie od ARP SA wskazania podstaw prawnych. Według uzasadnień ARP *w przypadku, gdyby strona postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o wsparciu konsekwentnie podtrzymywała swoje żądanie wpisania do decyzji, krótszego okresu utrzymania zatrudnienia niż 3 lub 5 lat, a zarządzający obszarem kierowałby się zaleceniami pokontrolnymi, to konieczne byłoby wydanie decyzji o odmowie udzielenia decyzji o wsparciu. Wydając decyzję odmowną należałoby wskazać przepis, który sprzeciwiałby się uwzględnieniu żądania strony.*

ARP zwróciła się do ministerstwa o wskazanie podstawy prawnej tj. przepisu obligującego wpisywanie do decyzji o wsparciu 3 lub 5 letniego okresu utrzymania zatrudnienia. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych ministerstwo nie odpowiedziało na wniosek ARP.

(akta kontroli, str. 855-918)

Kontrola ministerstwa wskazała, że w dokumentacji dotyczącej postępowania o wydanie decyzji o wsparciu brak było *formularzy informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie*, które wnioskodawca powinien składać wraz z wnioskiem do podmiotu udzielającego pomocy²⁶. Nie sformułowano jednak nieprawidłowości. Według zarządzającego nie jest on organem udzielającym pomocy, a jedynie wydającym decyzję, dlatego nie wymagał bezwzględnie formularza w sytuacji, gdy przedsiębiorca z własnej inicjatywy nie załączył formularza do wniosku. Prezentowane stanowisko zarządzający opierał na informacji udostępnionej przez UOKiK²⁷, który wskazuje, że udzielającym pomocy są właściwi naczelnicy urzędów skarbowych. Zarządzający przyjął jednak zalecenie do realizacji zobowiązał się do zapewnienia przedmiotowych formularzy przy wniosku przedsiębiorcy, analizy i dokonywania oceny dopuszczalności wsparcia przed wydaniem decyzji.

Opisane powyżej ustalenia kontroli przeprowadzonej przez ministerstwo wskazują na potrzebę doprecyzowania obowiązujących uregulowań lub wytycznych w ww. zakresie.

(akta kontroli, str. 855-918)

Zgodnie z art. 7 ust 2 pkt 1 i 2 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji* do zadań zarządzającego, między innymi, należało udostępnianie posiadanych składników mienia oraz gospodarowanie nimi w sposób ułatwiający przedsiębiorcom prowadzenie działalności gospodarczej.

²⁵ Pismo z dnia 19 maja 2022 ZAM.0711.2021.9

²⁶ Art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 ze zm.).

²⁷ UOKiK: Lista programów pomocowych oraz pomocy indywidualnej w ramach włączeń grupowych pod pozycją 69 wymieniony jest program, na podstawie którego wydawane są decyzje o wsparciu o nazwie „Program pomocy regionalnej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowej inwestycji” o symbolu A.52028(2018/X). W rubryce podmioty udzielające pomocy wpisane są urzędy skarbowe.

W zasobach zarządzającego (własność, zarząd, posiadanie zależne itp.), na koniec 2021 r. pozostawały nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni 72,5 ha z których: 1,1 ha zarządzający zajmował na potrzeby własne; 6,7 ha udostępniał bezpośrednio przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w SSE w związku z udzielonymi zezwoleniami; 1,4 ha udostępnił przedsiębiorcom w związku z prowadzeniem działalności w zarządzanym obszarze i wydaną decyzją o wsparciu oraz 4,3 ha wydierzał innym przedsiębiorcom.

Na terenie SSE w Mielcu około 26,1 ha zajętych było pod drogi (pasy drogowe), parkingi, zieleń, grunty chronione i inne urządzenia infrastruktury. Nieruchomości te były ogólnie dostępne, a korzystający z nich przedsiębiorcy wnosili opłaty partycypując w kosztach utrzymania.

Razem nieruchomości gruntowe udostępnione indywidualnie przedsiębiorcom (12,4 ha) i zajęte pod infrastrukturę (26,1 ha) stanowiły około 51,7% posiadanych przez zarządzającego. W przygotowaniu do udostępnienia/wydierżawienia pozostawało 21,4 ha, w tym 12,0 ha to grunty poza zarządzanym obszarem. Grunty o pow. 11,4 ha mimo zaoferowania poprzez umieszczenie w bazie PAIH pozostawały niezagospodarowane. Były to nieruchomości zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska w Mielcu, a oferta kierowana była do przedsiębiorców z branży lotniczej.

W okresie 2018-2021 r. zarządzający przeprowadził następujące transakcje związane z obrotem nieruchomościami gruntowymi:

- 17,4 ha gruntów nabył w celu ich przygotowania i udostępnienia przedsiębiorcom;
- 12,4 ha udostępnił przedsiębiorcom, poprzez wydierżawienie/wynajem;
- 26,4 ha sprzedał przedsiębiorcom, w tym 13,6 ha ARP wniosła jako aport do innego podmiotu Grupy ARP (Operator ARP Sp. z o.o.²⁸).

W zasobach zarządzającego według stanu na koniec 2021 r. pozostawały nieruchomości budowlane w postaci hal produkcyjno-magazynowych wybudowanych przez zarządzającego, tj.

- trzy hale produkcyjno-magazynowe, o łącznej pow. 14 980 m², z tego dwie udostępnione przedsiębiorcom w związku z czynnym zezwoleniem na prowadzenie działalności w SSE i jedna w związku z wydaną decyzją o wsparciu,
- hala produkcyjno-magazynowa i budynek portierni o powierzchni 4 370m² udostępniona przedsiębiorcy, który obecnie nie posiada czynnego zezwolenia lub decyzji o wsparciu.

Zarządzający udostępniał również przedsiębiorcom 11 innych budynków i lokali w różnych lokalizacjach o łącznej powierzchni 12 820 m².

Niezagospodarowanym według stanu na koniec 2021 r. było dziewięć innych nieruchomości budowlanych o łącznej pow. 6 454 m², w tym: magazyny o pow. 1576 m², których najem zakończył się w 2020 r. ze względu na zły stan techniczny obiektu; hala produkcyjna z budynkiem socjalnym o pow. 4 613 m², którą zarządzający nabył w 2021 r. i zamierza przeprowadzić jej modernizację. Pozostałe niezagospodarowane nieruchomości to cztery lokale użytkowe (oferowane najemcom), remontowany budynek portierni oraz dwa obiekty (tzw. bunkier, wartownia) nie przedstawiające istotnej wartości użytkowej.

²⁸ Operator ARP Sp. z o.o. należy do grupy Agencji Rozwoju Przemysłu, która jest jedną z kluczowych instytucji realizujących program zrównoważonego rozwoju kraju. Spółka działa w obszarach związanych z efektywnym gospodarowaniem nieruchomościami oraz gruntami, angażuje się w nowoczesne projekty wspierające rozwój średnich, polskich miast, a także inwestuje w Odnawialne Źródła Energii. (<https://operatorarp.pl/>)

Ogółem budynki i lokale udostępnione przedsiębiorcom, według stanu na koniec 2021 r., stanowiły 79% posiadanych przez zarządzającego nieruchomości budowlanych

Według ewidencji księgowej łączna wartość (wartość początkowa) udostępnionych przedsiębiorcom składników majątku na koniec 2021 r. wyniosła 30 629,4 tys. zł co stanowiło 81,3% wartości ogółem posiadanych składników majątkowych, z wyłączeniem składników służących działalności własnej zarządzającego (siedziba i inne środki trwałe). Według wyjaśnień wicedyrektora Oddziału²⁹ posiadane nieruchomości (poza dwoma ww. - bunkier i wartownia) przygotowywane były do zaoferowania przedsiębiorcom.

(akta kontroli, str. 293-295, 764-770, 1203-1213)

Zasady postępowania w związku z udostępnianiem przedsiębiorcom składników majątku, zarządzający ustalił w uregulowaniach wewnętrznych:

- procedurze zbywania nieruchomości w SSE bez udzielania zezwolenia, przyjętej przez zarząd ARP S.A. w dniu 22 kwietnia 2012 r.;
- procedurze udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE EURO-PARK MIELEC, która miała zastosowanie do zbywania nieruchomości w przypadkach przeprowadzania przetargu łącznego na udzielenie zezwolenia i zbycia nieruchomości (uchylona przez zarząd ARP S.A. 17 września 2019 r.);
- procedurze udostępniania na podstawie umowy dzierżawy lub najmu nieruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu wieczystym bez udzielenia zezwolenia, przyjęte przez zarząd ARP S.A. w dniu 20 września 2017 r.;
- procedurze zbywania nieruchomości położonych na terenie SSE oraz nieruchomości o wartości rynkowej nieprzekraczającej 0,1% sumy aktywów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁰, ustalonej na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego ARP S.A., przyjętej przez zarząd ARP S.A. w dniu 22 kwietnia 2020 r.

Przed podjęciem decyzji o udostępnieniu składników majątku (najem, dzierżawa, leasing, zbycie) zarządzający zlecał uprawnionym rzeczoznawcom dokonanie wyceny nieruchomości lub określenie wysokości czynszu – według zasad ustalonych w ustawie o gospodarce nieruchomościami³¹.

W okresie objętym kontrolą (2018-2022 r.) zarządzający zawarł sześć umów w związku z udostępnionymi składnikami majątku, w tym: dwie umowy najmu lokali, umowę najmu wiaty, umowę dzierżawy gruntu, umowę dzierżawy hali magazynowej i gruntu, umowę leasingu nieruchomości zabudowanej (hala produkcyjno-magazynowa wraz z infrastrukturą).

Do kontroli szczegółowej wybrano dwie umowy o najwyższej wartości wynagrodzenia dla zarządzającego, tj.;

- dzierżawę hali magazynowej, budynku i gruntu, w raz z przyległą infrastrukturą;
- leasing nieruchomości (budynek hali produkcyjno-magazynowej wraz z infrastrukturą).

Przedmiot umowy dzierżawy obejmował nieruchomość gruntową (1,60 ha), halę magazynową, pomieszczenia socjalne, pomieszczenia techniczne portiernię oraz wiatę magazynową o łącznej powierzchni 4 367 m²; plac manewrowy parking drogę dojazdową i ogrodzenie. Umowę zawarto na czas jednego roku z opcją automatycznego przedłużania na kolejny rok przez okres czterech lat pod warunkiem,

²⁹ Pismo z dnia 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20229 oraz z dnia 1 czerwca 2022 r. ZAM.0711.1.202221

³⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.

³¹ Dz.U. z 2021 poz. 1899.

iz dzierżawca najpóźniej na 6 miesięcy przed upływem danego okresu dzierżawy nie złoży oświadczenia o tym, że nie korzysta z prawa przedłużenia umowy.

Zawarta w 2020 r. umowa była kontynuacją udostępnienia w 2015 r. nieruchomości temu przedsiębiorcy. Czynsz dzierżawny ustalono w oparciu o wycenę biegłego (69,0 tys. zł) i po przeprowadzonych z przedsiębiorcą negocjacjach na kwotę 66,0 tys. zł miesięcznie (netto) za cały przedmiot dzierżawy. Wartość początkowa (z ksiąg rachunkowych) udostępnianego majątku wynosiła 4 913,2 tys. zł, a miesięczny koszt związany z utrzymaniem majątku (amortyzacja, ubezpieczenia, podatek od nieruchomości i inne opłaty) wynosił 22,3 tys. zł.

W dniu 21 października 2021 r. strony zawarły aneks do umowy dzierżawy, w którym z uwagi na trudną sytuację przedsiębiorcy obniżono wysokość czynszu do kwoty 59,4 tys. zł, przez okres czterech miesięcy (do 28 lutego 2022 r.)

Zgodnie z § 5 ust. 13 umowy, w przypadku przedłużenia umowy, wysokość czynszu miesięcznego począwszy od 1 stycznia 2022 r. podlegała indeksacji w oparciu o ogłaszany przez prezesa GUS średni roczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług. W związku aneksem ustalającym obniżony czynsz do końca lutego 2022 r., indeksację czynszu uwzględniono począwszy od m-ca marca 2022 r. Wysokość czynszu po indeksacji wyniosła 69,4 tys. zł.

Według § 5 umowy dzierżawy termin płatności ustalono odrębnie dla wartości netto (30 dni od wystawienia faktury) oraz dla kwoty podatku VAT (14 dni od wystawienia faktury). Kontrola szczegółowa wykazała nieterminowe płatności, co opisano w dalszej części wystąpienia, opisując stwierdzoną nieprawidłowość.

(akta kontroli, str. 47-116, 1296-1342)

Przedmiotem leasingu była nieruchomość gruntowa (1,30 ha), hala produkcyjno-magazynowa (6 240 m²) oraz infrastruktura (place manewrowe, drogi, chodniki, ogrodzenie, przyłącza). Wartość przedmiotu leasingu ustalono na kwotę 17 600,0 tys. zł. Wartość leasingu oszacował biegły rzeczoznawca na kwotę 17 580,0 tys. zł. Wartość wytworzenia poszczególnych leasingowanych składników powiększona o wartość gruntu, wynikająca z ewidencji księgowej wyniosła łącznie 17 571,6 tys. zł.

Zawarcie umowy było wynikiem pisemnego przetargu ograniczonego na udostępnienie w formie leasingu ww. składników majątkowych. Umowę zawarto na okres 8 lat, ustalając: opłatę wstępną (15%), wartość wykupu (352,0 tys. zł), odsetki liczone według zmiennej stopy procentowej ustalonej na bazie WIBOR dla jednomiesięcznych depozytów i marżę stałą wynoszącą 2,5 punktu procentowego rocznie.

Kontrola płatności wykazała, że leasingobiorca terminowo realizował swoje zobowiązania, a część odsetkową płatności zarządzający waloryzował zgodnie z postanowieniami umowy.

(akta kontroli, str. 1224-1286)

Zgodnie z art. 7 ust 2 pkt 3 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji* zarządzający obszarem zobowiązany był do świadczenia nieodpłatnych usług informacyjnych na rzecz przedsiębiorców ubiegających się o wsparcie oraz korzystających ze wsparcia, a także innych usług, za świadczenie których mógł pobierać wynagrodzenie na zasadach ustalonych w PRI. Jednocześnie przepis art. 7 ust 2 pkt 4, zobowiązywał zarządzającego do prowadzenia działań promujących działalność gospodarczą i nowe inwestycje.

Zadania określone w art. 7 ust 2 ustawy, w szczególności w zakresie pkt 3-10, zarządzający wykonywał poprzez działania, których jednostkowa realizacja jednocześnie wpisywała się w realizację innych zadań w obszarach określonych w art. 7 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*. Zarządzający nie prowadził szczegółowej klasyfikacji/ewidencji przypisującej zrealizowane działania do

poszczególnych zadań ustalonych w art. 7 ust 2 pkt 3-10, zarówno w ujęciu rzeczowym jak i finansowym.

Według PRI w grupie usług informacyjnych (nieodpłatnych) wymieniono sześć rodzajów/grup usług. Działania zarządzającego w ramach poszczególnych grup były następujące:

1. „Prezentacja oferty nieruchomości inwestycyjnych w ramach obszaru oraz planów ich uzbrajania”

Oferty nieruchomości inwestycyjnych, w tym terenów inwestycyjnych, budynków i budowli z obszaru zarządzającego były zamieszczane w bazie prowadzonej przez PAIH („PAIH Generator - baza ofert terenów inwestycyjnych”³²) oraz na stronie internetowej zarządzającego³³. Jak poinformowała wicedyrektor Oddziału w Mielcu³⁴ odpowiedzi na indywidualne zapytania potencjalnych Inwestorów, były przesyłane na bieżąco z załączeniem linków z propozycjami ewentualnych lokalizacji. W trakcie różnych spotkań lub prezentacji PSI³⁵, baza PAIH prezentowana była jako podstawowe narzędzie informacyjne. W listopadzie i grudniu 2020 r. (w okolicy Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka) zarządzający wynajmował billboard promujący ofertę inwestycyjną w postaci wybudowanej przez zarządzającego, a później leasingowanej hali produkcyjnej w Zaczerniu. Zarządzający w ramach spotkań/telekonferencji z przedsiębiorcami, samorządowcami a także prowadzonych wizji lokalnych informował o dostępnych nieruchomościach oraz wskazywał potencjalne tereny inwestycyjne.

2. „Przygotowanie informacji niezbędnych do podjęcia decyzji inwestycyjnej, w szczególności na temat potencjału społeczno-gospodarczego obszaru.”

W cyklu półrocznym zarządzający przygotowywał aktualizację „Generatora PAIH - bazy terenów inwestycyjnych”, gdzie oprócz danych o lokalizacji, kształcie działek, orientacyjnej cenie gruntu, właścicieli uaktualniał informacje o zmianach MPZP³⁶, w tym o przeznaczeniu terenu, warunkach dopuszczalnej zabudowy, poziomie wód gruntowych, ryzykach i przeszkodach terenowych, połączeniach transportowych, drogach dojazdowych, bocznicach kolejowych, istniejącej infrastrukturze, w tym długości i przebiegu przyłączy. W porozumieniu z gestorami mediów (woda, energia elektryczna, gaz). sporządzane były informacje dla zainteresowanych przedsiębiorców. W wizji lokalnej, w której uczestniczył inwestor, zarządzający koordynował udział przedstawicieli jednostek samorządu lokalnego oraz właścicieli gruntów. Prowadzone prezentacje wskazywały również potencjał społeczno-gospodarczy obszaru, w szczególności dostępność kadry, statystyki dotyczące potencjału edukacyjnego, i inne - zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami sygnalizowanymi przez potencjalnych inwestorów. W 2019 r. zarządzający zawarł porozumienia z samorządami województw (podkarpackiego i lubelskiego) oraz oddziałami KOWR³⁷ których celem była wspólna obsługa przedsiębiorców (polskich i zagranicznych) oraz tworzenie wspólnej, kompleksowej oferty inwestycyjnej.

3. „Wskazanie oferty dostępnych instrumentów wsparcia inwestorów”

W zakresie dostępnych instrumentów wsparcia inwestorów zarządzający (Oddział w Mielcu) informował przedsiębiorców tylko o wsparciu udzielanym w drodze decyzji, określonym w ustawie o *wspieraniu nowych inwestycji*.

4. „Wsparcie informacyjne przedsiębiorców podczas procesu aplikacyjnego o decyzję o wsparciu.”

³² <https://baza.paih.gov.pl/?lang=pl>.

³³ <http://mapa.europark.arp.pl/>.

³⁴ Pismo z 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20229.

³⁵ Polska Strefa Inwestycji.

³⁶ Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

³⁷ Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Inwestorom aplikującym o wsparcie zarządzający przekazywał za pomocą poczty elektronicznej pakiet informacyjny z materiałami dotyczącymi procedury administracyjnej w ramach ubiegania się o decyzję o wsparciu, zawierający m.in. wzór wniosku, listę wymaganych załączników, linki do uregulowań prawnych oraz obowiązujące uregulowania prawne w postaci plików pdf. Inwestorzy otrzymywali również dane kontaktowe bezpośrednio do pracowników Zespołu Obsługi Inwestorów i Promocji, a w indywidualnych sprawach wyjaśnienia i odpowiedzi na zgłaszane zapytania. Inwestor miał możliwość kontaktu zarówno z wykorzystaniem środków zdalnej komunikacji jak i osobistego uczestniczenia w spotkaniach z pracownikami zarządzającego.

5. „Wsparcie informacyjne w zakresie należytej realizacji warunków decyzji o wsparciu.”

Zarządzający, w przypadku zapytań ze strony inwestora, udzielał odpowiedzi w sprawach dotyczących spełnienia kryteriów jakościowych oraz ilościowych. W przypadku konieczności zmian w decyzji o wsparciu, inwestor był informowany w jakim trybie może się ubiegać o ewentualne zmiany, do kogo kierować taki wniosek i jakie dokumenty należy przygotować.

6. „Wsparcie przedsiębiorców w kontaktach z organami administracji samorządowej i rządowej.”

Zarządzający obszarem organizował spotkania inwestorów z samorządowcami, wizje lokalne terenów inwestycyjnych, jak również wypracował porozumienia z samorządami i KOWR (które wskazywano w pkt 2).

(akta kontroli, str. 309-446, 764-794)

W PRI w grupie *usług standardowych odpłatnych* sklasyfikowano osiem podstawowych grup usług, za świadczenie których zarządzający pobierał miesięczne zryczałtowane opłaty. Podejmowanie działań (realizacja usług) wynikało z inicjatyw zarządzającego oraz ze zgłoszonych potrzeb przedsiębiorców. Według przedłożonych informacji³⁸ w latach 2018-2021 aktywność zarządzającego w zakresie świadczenia *usług standardowych odpłatnych* przedstawiała się następująco:

1. „Oferta infrastrukturalna”³⁹.

W latach 2018-2021 zarządzający umożliwiał przedsiębiorcom korzystanie z infrastruktury urządzonej w okresie wcześniejszym, ponosząc bieżące koszty jej utrzymania. Nie realizował zadań związanych bezpośrednio z przygotowaniem nowych urządzeń infrastruktury, natomiast nabywał nieruchomości (grunty, obiekty budowlane) oraz ponosił nakłady na ich modernizację. Między innymi, zarządzający: nabył od JST w Krośnie nieruchomości o pow. 2,95 ha w celu budowy hali produkcyjno-usługowej, a następnie przygotował projekt funkcjonalno-użytkowy dla realizacji tego zadania; nabył od przedsiębiorcy nieruchomość w Mielcu o pow. 1,11 ha zabudowaną halą produkcyjną i budynkiem usługowym z przeznaczeniem na jej udostępnienie przedsiębiorcom po przeprowadzeniu remontów. Nabywał również nieruchomości w Kielcach i Suchedniowie (poza zarządzanym obszarem) które modernizował w celu ich udostępniania przedsiębiorcom.

Zarządzający odbywał spotkania z przedstawicielami lokalnych samorządów dzieląc się doświadczeniami w zakresie uzbrajania terenów inwestycyjnych na etapie tworzenia MPZP. Ponadto organizował i uczestniczył w spotkaniach JST z gestorami mediów.

W okresach półrocznych weryfikowano ofertę dostępnych nieruchomości inwestycyjnych umieszczaną na stronie internetowej Zarządzającego, poprzez analizę danych

³⁸ Pismo z dnia 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20227

³⁹ Możliwość korzystania z infrastruktury technicznej i drogowej w obszarze, której dysponentem/właścicielem jest zarządzający obszarem; przygotowanie terenów inwestycyjnych, pozyskanych od Skarbu Państwa, KOWR, JST oraz innych osób, przez zarządzającego obszarem w uzasadnionych przypadkach i w miarę posiadanych środków finansowych

o aktualnym MPZP, warunkach zabudowy, ryzykach (zalania, poziom wód, osunięcia terenu itp.), stanie skomunikowania i uzbrojenia terenu - aktualizując zawarte tam dane.

2. „Oferta doradczo-szkoleniowa⁴⁰.”

W ramach działań doradczych zarządzający przekazywał przedsiębiorcom, którym udzielił decyzji o wsparciu, interpretację Ministra Finansów⁴¹ w zakresie sposobu ustalania dochodu zwolnionego z opodatkowania CIT/PIT uzyskanego z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu - łącznie 113 podmiotom. Przesłano również około 40 informacji na temat poprawności sporządzania CIT-8S, po wcześniejszym uzyskaniu stanowiska urzędów skarbowych.

Zarządzający, we współpracy z firmami doradczymi⁴² przeprowadził łącznie 9 webinarów z przedsiębiorcami, w których przedmiotem były: tarcza antykryzysowa, rozliczenia podatkowe w SSE, ulgi podatkowe na inwestycje, Polska Strefa Inwestycji i inne. Do przedsiębiorców przesłano łącznie około 110 pakietów informacyjnych dotyczących wsparcia i pośrednictwa w kontaktach z instytucjami otoczenia biznesu, szkołami, uczelniami, ośrodkami B+R, przedsiębiorcami, klastrami.

Według zarządzającego przeprowadzono ponad 350 rozmów telefonicznych z inwestorami posiadającymi decyzję o wsparciu, między innymi w zakresie obowiązującej sprawozdawczości, przygotowań do kontroli itp.

3. „Oferta badawczo-rozwojowa⁴³”

Działania zarządzającego polegały na informowaniu przedsiębiorców o projektach/kursach realizowanych przez uczelnie wyższe (UJ w Krakowie, AGH w Krakowie, Politechnika Krakowska, WSliZ w Rzeszowie, Politechnika Rzeszowska), oraz różnych informacji na temat istniejących instytucji badawczych takich jak m.in. Sieć Badawcza Łukasiewicza, Podkarpackie Centrum Innowacji, oraz o sposobie nawiązania kontaktu. Przesłano łącznie około 110 pakietów informacyjnych.

Zarządzający inicjował spotkania z przedstawicielami uczelni (Politechnika Rzeszowska, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie). Przeprowadzono 10 takich aktywności.

4. „Oferta pracownicy⁴⁴.”

Zarządzający:

- współpracował z AGH w Krakowie w Radzie Programowej Stowarzyszenia Akademia Umiejętności Technicznych Leonardo oraz prowadził działania na rzecz wdrożenia nowego kierunku kształcenia techników robotyki w szkołach średnich;
- przekazywał przedsiębiorcom informacje o bezpłatnych stażach zawodowych dla studentów Politechniki Rzeszowskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, uczestniczył w konsultacjach środowiskowych w ramach Sektorowej Rady ds. Kompetencji – Motoryzacja i Elektromobilność;

⁴⁰ Doradztwo i pomoc w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu w zakresie posiadanych kompetencji. Możliwość uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez zarządzającego obszarem, w tym z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu

⁴¹ Dz. Urz. Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 2019 poz. 18.

⁴² Kancelaria Andersen Tax&Legal Poland, Deloitte, Dentos, CRIDO, TLA Tax Legal Advisors.,

⁴³ Wsparcie i pośrednictwo w kontaktach z ośrodkami akademickimi w obszarze rozpoznania dostępności wykwalifikowanej kadry pracowniczej (absolwenci uczelni wyższych. Pomoc w kontaktach z naukowymi ośrodkami badawczymi działającymi na terenie obszaru w celu rozpoznawania możliwości badań i analiz

⁴⁴ Cykliczne spotkania z przedstawicielami szkół/uczelni w zakresie dopasowywania oferty kształcenia do potrzeb lokalnych przedsiębiorców. Promocja szkolnictwa branżowego poprzez m.in. organizowanie wizyt studyjnych uczniów/studentów u przedsiębiorców działających na terenie obszaru. Organizowanie/współorganizowanie praktyk i staży zawodowych dla uczniów/studentów w firmach z obszaru

- uczestniczył w Regionalnym Podkarpackim Kongresie Zawodowym, współorganizował seminarium nt. Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji – nowe podejście do edukacji, kwalifikacji i rynku pracy, udział w konferencji „Region-Edukacja-Biznes”;
- uczestniczył w seminarium „Kwalifikacje przyszłości - Branża lotnicza dla rozwoju Podkarpacia – Podkarpacki Festiwal Nauki – G2A”.

W 2020 r. zarządzający angażował się w projekt eksperymentu pedagogicznego polegającego na kształceniu w zawodzie technik robotyki, zgodnego z potrzebami kadrowymi przedsiębiorców.

5. „Oferta promocyjna⁴⁵.”

Na stronie internetowej zarządzającego oraz w social mediach (np. Facebooku) zamieszczano listę inwestorów działających na terenie obszaru, materiały promujące np. otrzymywane przez inwestorów nagrody, logotypy inwestorów, multimedialne prezentacje informacyjne i szkoleniowe. Zarządzający udostępnił możliwość zamieszczania na swojej stronie internetowej oferty produktów wytwarzanych przez przedsiębiorców na rzecz przeciwdziałania pandemii COVID- 9.

6. „Oferta biznesowa⁴⁶”

Zarządzający uczestniczył w zorganizowaniu 31 konferencji regionalnych promujących m.in. PSI, jak również organizacje otoczenia biznesu. Zorganizowano dwa doroczne spotkania z inwestorami (doroczne eventy połączone ze spotkaniami B2B).

7. „Oferta proeksportowa⁴⁷”

Zarządzający prowadził kampanię informacyjną dotyczącą przetargów w ramach zamówień publicznych międzynarodowych organizacji, dystrybuował wśród firm działających w obszarze informacje dotyczące przetargów międzynarodowych. Okresowo przysyłał przedsiębiorcom biuletyny informacyjne związane z branżowymi targami i imprezami promocyjnymi oraz przetargami. Przesłano trzy biuletyny kwartalne oraz siedem informacji na temat przetargów międzynarodowych oraz przeprowadzono 31 prezentacji na temat przetargów organizacji międzynarodowych. Przesłano 33 pakiety informacyjne na temat targów i inicjatyw proeksportowych.

8. „Inne usługi⁴⁸.”

W ramach prowadzonej polityki wspomagającej zarządzający przekazywał inwestorom informacje na temat możliwej do uzyskania pomocy w ramach „programów tarczowych”, pośredniczył w kontaktach z komórką ARP S.A. odpowiedzialną za programy finansowe, produkty leasingowe itp. Przeprowadzono 11 takich działań.

(akta kontroli, str. 453-461, 764-794)

Zarządzający wyjaśnił⁴⁹, że na potrzeby statystyki wewnętrznej i w celach raportowych związanych z realizacją PRI, liczba aktywności (wykonanych wysyłek, spotkań, tele/wideokonferencji) była odnotowywana w wewnętrznych bazach prowadzonych przez zarządzającego takich jak: kalendarz spotkań, eventów itp., zbiór przesłanych

⁴⁵ - Udostępnianie przedsiębiorcom portalu zarządzającego obszarem dla celów informacyjnych. - Promocja przedsiębiorców za pomocą dostępnych kanałów komunikacji (np. strona internetowa, social media, prezentacje multimedialne itd. Promocja przedsiębiorców w publikacjach i materiałach reklamowych wydawanych przez zarządzającego oraz podczas organizowanych przez zarządzającego obszarem eventów

⁴⁶ Organizacja eventów i spotkań B2B dla przedsiębiorców działających na terenie obszaru

⁴⁷ Wspieranie zagranicznej ekspansji przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie obszaru poprzez m.in. prowadzone kampanie informacyjne dotyczących przetargów ogłaszanych przez organizacje międzynarodowe. Doradztwo w zakresie dostępnych instrumentów wsparcia ekspansji zagranicznej przedsiębiorców

⁴⁸ Usługi wspomagające prowadzenie działalności przez przedsiębiorców. Nie wymienione w punktach 1-7, które może w ramach kompetencji i w miarę posiadanych środków świadczyć zarządzający obszarem

⁴⁹ Pismo z 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20225

pakietów informacyjnych, biuletynów itp.; w formie elektronicznej np. archiwum poczty elektronicznej oraz ewidencji w ramach systemu ARP - EZD⁵⁰.

(akta kontroli str. 453-461).

Zarządzający podejmował działania i współpracę z podmiotami edukacyjnymi i przedsiębiorcami z zarządzanego obszaru na rzecz uwzględnienia w procesach kształcenia potrzeb rynku pracy istniejącego na zarządzanym obszarze. Między innymi: inicjował i koordynował wydarzenia, w których uczestniczyli pracodawcy, uczniowie szkół, nauczyciele, przedstawiciele organów prowadzących szkoły (drzwi otwarte pn. „Firmy otwierają bramy przed młodzieżą”, organizacja spotkań z doradcami zawodowymi, organizacja spotkań przedsiębiorców z kadrą nauczycielską i organami prowadzącymi). Pracownicy zarządzającego współorganizowali i uczestniczyli w konferencjach i seminariach, panelach dyskusyjnych i forach gospodarczych oraz różnych wydarzeniach społeczno-edukacyjnych⁵¹

Jednym z efektów ww. działań było uruchomienie w roku szkolnym 2020/2021 eksperymentalnego kierunku kształcenia w zawodzie technik robotyki, zakończonego naborem 32 uczniów do klasy o w/w profilu. Udział zarządzającego obejmował ocenę potrzeb kadrowych (badanie ankietowe) wybranych przedsiębiorców realizujących inwestycje na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK MIELEC. Celem było przygotowanie wniosku do Ministerstwa Edukacji Narodowej. Ponadto, w odpowiedzi na zmiany technologiczne i strukturalne procesów technologicznych w zakresie informatyzacji, automatyzacji i robotyzacji z uwzględnieniem potrzeb kadrowych mieleckich przedsiębiorców, zarządzający aktywnie uczestniczył w opracowywaniu programu nauczania.

Eksperyment pedagogiczny był/jest realizowany we współpracy trzech mieleckich placówek edukacyjnych. Zajęcia ogólnokształcące i wybrane zawodowe były/są organizowane w szkole prowadzącej nabór tj. Zespole Szkół Technicznych w Mielcu. Większość zajęć zawodowych organizowano w Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli, a zajęcia uzupełniające w Zespole Szkół im. Prof. Janusza Groszkowskiego w Mielcu.

W latach 2018-2021 zarządzający organizował „Dni otwarte” i wizyty studyjne na terenie firm z zarządzanego obszaru w których uczestniczyło ponad 600 uczniów. Współorganizował konsultacje w zakresie możliwości realizacji uczniowskich praktyk zawodowych. W tym okresie praktyki zawodowe odbyło 771 uczniów.

Zarządzający przekazywał nowym inwestorom, w formie pisemnej, pakiety informacji o: działaniach/formach przygotowania/pozyskania kadr pracowniczych, możliwościach współpracy edukacyjnej, ofercie uczelni w zakresie prowadzonych badań oraz możliwości ich zlecenia, wspieraniu projektów innowacyjnych oraz ofertach instytucji otoczenia biznesu⁵². W 2020 r. zarządzający przekazał pakiety takich informacji 23 inwestorom, w 2021 r. 37 w 2022 r. 34 inwestorom.

W zakresie polityki klastrowej zarządzający przyjął założenie, iż w szczególności będzie angażował się w realizację inicjatyw klastrowych związanych z inteligentnymi specjalizacjami województwa podkarpackiego, głównie lotnictwem i motoryzacją.

⁵⁰ Elektroniczne zarządzanie dokumentami.

⁵¹ Konferencje: „Pracownik przyszłości w świecie zdominowanym przez nowe technologie”, „Dobre Praktyki współpracy edukacji i biznesu” „Szkolny doradca zawodowy”, Forum gospodarcze w Krośnie, Panel ekspertów „Barometr zawodów”, Kwalifikacje przyszłości. Branża lotnicza dla rozwoju Podkarpacia, Zintegrowany System Kwalifikacji - nowe podejście do edukacji, kwalifikacji, rynku pracy dla przedstawicieli biznesu, samorządu i jednostek systemu oświaty i edukacji, Targi edukacyjne w Mielcu, Mielecki Festiwal Nauki i Techniki (wydarzenie cykliczne), Regionalny Podkarpacki Kongres Zawodowy (z udziałem MEN), i inne.

⁵² Między innymi: Sieci Badawczej Łukasiewicz, Podkarpackiego Centrum Innowacji, oferta Agencji Rozwoju Regionalnego MARR S.A. w Mielcu, oferta Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Rzeszowie, oferta Lubelskiej Fundacji Rozwoju, oferta Lubelskiej Fundacji Wspierania Biznesu i Współpracy Międzynarodowej, oferta Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

Zarządzający od 2015 r. jest członkiem wspierającym Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza”. Klastr posiada status Krajowego Klastra Kluczowego i skupia firmy branży lotniczej zlokalizowanych na terenie Podkarpacia.

Od 2016 r. zarządzający jest członkiem wspierającym działalność Stowarzyszenia Wschodni Sojusz Motoryzacyjny (East Automotive Alliance), klastra motoryzacyjnego, jednej z kluczowych branż w SSE EURO-PARK MIELEC.

W 2019 r. zarządzający podpisał list intencyjny z Polskim Klastrem Budowlanym – (Krajowym Klastrem Kluczowym), w zakresie współpracy i współdziałania na rzecz rozwoju gospodarczego powiatów z woj. podkarpackiego i woj. lubelskiego wchodzących w skład obszaru.

Współpraca z klastrami przejawiała się głównie poprzez promocję ich działalności. W trakcie spotkań z inwestorami ubiegającymi się o uzyskanie decyzji o wsparciu, zarządzający informował o możliwości wyboru jednego z kryteriów jakościowych jakim była przynależność do Krajowego Klastra Kluczowego, prezentując jednocześnie jego działalność. Od 2020 r. zarządzający umieszczał w pakiecie informacji istotnych dla realizacji inwestycji przekazywanych nowym inwestorom, którzy otrzymali pierwszą decyzję o wsparciu, informacje o działalności i możliwości kooperacji z ww. klastrami kluczowymi. Przekazywał także przedsiębiorcom wykaz klastrów, posiadających status Krajowego Klastra Kluczowego.

Wraz z przedstawicielami klastrów zarządzający uczestniczył w różnych wydarzeniach w kraju i zagranicą⁵³

(akta kontroli, str. 764-795)

Według sporządzonych w toku kontroli zestawień⁵⁴ odnotowano aktywność zarządzającego w formie udziału w spotkaniach z JST, spotkaniach ogólnych z inwestorami, konferencjach, targach, audycjach w mediach, warsztatach, wizytach studyjnych, szkoleniach, zleceń reklam i promocji itp. W 2018 r. odnotowano udział w 142 wydarzeniach, z których 31 powiązanych było z wydatkami bezpośrednimi, łącznie na 118,4 tys. zł. Głównie były to koszty spotkań integracyjnych z przedsiębiorcami, seminariów, szkoleń oraz promocji działalności gospodarczej w SSE/PSI.

W 2019 r. odnotowano udział w 142 wydarzeniach, w tym 18 powiązanych wydatkami jw. w kwocie 184,4 tys. zł. W 2020 r. udział w 65 wydarzeniach i wydatkowaniu 86,8 tys. zł a w 2021 r. udział w 62 wydarzeniach i wydatkowaniu 128,4 tys. zł.

(akta kontroli, str. 1345-1391)

Wicedyrektor Oddziału w Mielcu wyjaśnił⁵⁵, że w związku z brakiem narzędzi do specjalistycznej analizy efektywności przekazu, nie monitorowano skuteczności przekazywanych informacji. Zarządzający nie prowadził analiz oraz nie zlecał przeprowadzenia audytów adekwatności poziomu kosztów do zakresu świadczenia nieodpłatnych usług informacyjnych, czy też *Standardowych usług odpłatnych*. Według NIK prowadzenie analiz w ww. zakresie jest utrudnione, ponieważ w ewidencji księgowej lub innej ewidencji pomocniczej nie wyodrębniano kosztów według tzw. miejsc ich poniesienia.

⁵³ Miedzy innymi: z klastrem Dolina Lotnicza w targach lotniczych „ILA Berlin Air Show”, w misji gospodarczej do Austrii zorganizowanej przez Wschodni Sojusz Motoryzacyjny i Urząd Marszałkowski w Rzeszowie, w konferencjach współorganizowanych przez klastr Wschodni Sojusz Motoryzacyjny (WSM), nt. współpracy przedsiębiorców i szkół na rzecz rozwoju sektora automotive, Kongresie TSLA Expo 2019, Seminarium metodologicznym z zakresu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji z prezentacją projektu Podkarpacka Akademia Motoryzacji Innowacyjne Szkolnictwo Zawodowe, Projekcie realizowanym w partnerstwie szkół zawodowych w tym z Zespołem Szkół Technicznych w Mielcu.

⁵⁴ Pismo z dnia 3 czerwca 2022 r. ZAM.0711.1.202223

⁵⁵ Pismo z 10 maja 2022 r. ZAM.0711.1.20229

Koszty realizacji zadań, wymienionych w art. 7 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*, jak również art. 8 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych⁵⁶ i zdefiniowanych ostatecznie w PRI zarządzający pokrywał z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców, którzy prowadzili działalność gospodarczą na terenie SSE na podstawie zezwolenia, z opłat przedsiębiorców, którzy uzyskali decyzje o wsparciu oraz z innych dochodów uzyskiwanych w związku z udostępnianiem składników majątku. Sposoby ustalenia wysokości opłat określały przyjęte przez zarząd ARP S.A.:

- *Zasady partycypacji w kosztach ponoszonych przez zarządzającego dla przedsiębiorców prowadzących działalność w SSE na podstawie wydanych zezwoleń, ustalone odrębnie dla przedsiębiorców korzystających z infrastruktury ogólnodostępnej (drogi, parkingi, oświetlenie itp.) na terenie SSE w Mielcu oraz dla przedsiębiorców w innych lokalizacjach SSE;*
- *Zasady ustalania wynagrodzenia za usługi świadczone przez zarządzającego obszarem na rzecz przedsiębiorców, którzy uzyskali decyzję o wsparciu na obszarze przypisanym zarządzającemu, które były uszczegółowieniem zasad umieszczonych w PRI.*

Opłaty miały charakter zryczałtowany i nie były zależne od poziomu (wielkości, ilości) czy rodzaju usług zrealizowanych przez zarządzającego lub kosztów jednostkowych działań zleconych przez zarządzającego podmiotom zewnętrznym.

Zarządzający nie ewidencjonował, którym podmiotom i jakie usługi świadczył, w związku z czym nie ustalał również kosztów realizacji indywidualnych usług, zarówno tych nieopłatnych jak i odpłatnych.

Jak wyjaśnił zarządzający⁵⁷ podmiotom trzecim nie zlecano realizacji zadań rozumianych jako całość poszczególnych procesów wymienionych w art. 7 ust 3 ustawy o *wni*. Podmioty zewnętrzne wykonywały jedynie jednostkowe działania wpisujące się w zakres tych zadań. Zlecano głównie wykonanie usług związanych z utrzymaniem infrastruktury udostępnionej przedsiębiorcom lub usług promocji, reklamy, szkoleń itp.

Według wyjaśnień zarządzającego⁵⁸ przy realizacji zadań określonych w art. 7 ust 2 pkt 3-10 występowało zjawisko wzajemnego przenikania się działań a zarządzający swoimi aktywnościami wykonując jedno z działań np. spełniał znamiona realizacji kilku zadań, w tym zawierających się jednocześnie w obszarach usług informacyjnych i usług odpłatnych.

(akta kontroli, str. 764-773, 795-797)

Przychody zarządzającego (Oddziału ARP. S.A. w Mielcu) w latach 2018-2021 z tytułu opłat wnoszonych przez przedsiębiorców, w związku z otrzymanymi zezwoleniami i wydanymi decyzjami, odpowiednio wyniosły: 8 386,7 tys. zł, 10 507,7 tys. zł, 11 468,9 tys. zł, 12 130,4 tys. zł. Koszty bezpośrednie usług obcych, ewidencjonowanych zgodnie z polityką rachunkowości (konto 405), które dotyczyły wszystkich usług obcych, w tym związanych z realizacją zadań wymienionych w art. 7 ustawy o *wni*, odpowiednio wyniosły: 722,3 tys. zł, 764,2 tys. zł, 959,3 tys. zł oraz 1 061,4 tys. zł. Biorąc pod uwagę przywołane uprzednio wyjaśnienia zarządzającego, z których wynika, że koszty świadczenia usług dla przedsiębiorców zawierają się również w innych pozycjach kosztów rodzajowych (np. wynagrodzenia i pochodne, zużycie materiałów) porównano przychody z opłat z całością kosztów rodzajowych Oddziału ARP S.A. w Mielcu, pomniejszonych jedynie koszt amortyzacji i podatku od nieruchomości⁵⁹.

⁵⁶ Dz.U.2020 r. poz. 1670. Dalej: ustawa o SSE.

⁵⁷ Pismo z dnia 16 maja 2022 r. ZAM.0711.1.202213

⁵⁸ Pismo z dnia 3 czerwca 2022- r. ZAM.0711.1.202222

⁵⁹ Wyłączenie kosztów amortyzacji i podatku od nieruchomości, które w znacznej części dotyczyły majątku udostępnianego przedsiębiorcom, uzasadnia wyłączenie uprzednio z przychodów wpływów z najmu i dzierżawy. Relacje tych wielkości np. w 2021 r. wskazały dodatni (dla Oddziału) wynik w wysokości 646 tys. zł. Zatem wszystkie inne koszty funkcjonowania Oddziału porównywano do przychodów z opłat przedsiębiorców.

W latach 2018-2021 nadwyżki przychodów z opłat nad kosztami ogółem (z zastrzeżeniem jw.), były następujące, odpowiednio: 4 465,6 tys. zł, 5 952,4 tys. zł, 6 096,3 tys. zł, 7 107,9 tys. zł.

Powyższe ustalenia oraz kontrola raportów kontrolingu w zakresie planowania/budżetowania zadań oraz wykonania planu finansowego wskazują, że wysokie nadwyżki opłat wnoszonych przez przedsiębiorców nad kosztami realizacji usług dla przedsiębiorców, wynikają z corocznego planowania wysokiej rentowności działalności Oddziału oraz z niższego niż zaplanowano poziomu wydatków zrealizowanych.

Realizacja przychodów z opłat była blisko 100% planu, natomiast realizacja wydatków/kosztów, np. usług planowanych do zlecenia wykonawcom zewnętrznym (usługi obce) odbiegała od zaplanowanego poziomu.

Na przykład: w 2021 r. zaplanowano przychody z opłat w wysokości 12 402,2 tys. zł a wykonano 12 130,0 tys. zł (98,0% planu), a na usługi, których realizację zamierzano zlecić podmiotom zewnętrznym zaplanowano 2 491,7 tys. zł, a zrealizowano 1 539, 2 tys. zł (61,8%planu). W 2020 r. z zaplanowanych przychodów w wysokości 11 365,0 tys. zł zrealizowano 11 469,0 tys. zł (100,9% planu), a plan usług obcych 2 603 tys. zł zrealizowano w wysokości 1 581,3 tys. zł (60,7% planu).

Główne koszty usług obcych (np. w 2021 r. około 80%) związanych było z utrzymaniem infrastruktury na terenie SSE w Mielcu i innymi tzw. kosztami bytowymi Oddziału ARP S.A. w Mielcu (ochrona, sprząatanie itp.). Relatywnie niski poziom planowania i realizacji, dotyczył kosztów usług obcych związanych z realizacją zadań wymienionych w art. 7 ust 2 pkt 3-10 oraz w art. 10 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*. Na przykład, według raportów kontrolingu w 2021 r. na usługi doradcze planowano 0 zł, na promocję i reklamę 256 tys. zł (wykonano 80,4 tys. zł), na szkolenia 30 tys. zł (wykonano 13,1 tys. zł). W 2020 r. na usługi doradcze 0 zł, na promocję i reklamę 616,0 tys. zł (wykonano 86,5 tys. zł), na szkolenia 30 tys. zł (wykonano 9,7 tys. zł).

Zbliżone poziomy planowania i realizacji odnotowano również w latach 2018-2019.

(akta kontroli, str. 1438-14444)

Zarządzający nie ustalał poziomu wydatków (budżetów) poszczególnych zadań, które określił w PRI, czy też wskaźników i mierników ich realizacji w oparciu, o które można byłoby dokonać oceny stopnia realizacji tych zadań. Według wyjaśnień dyrektora Biura Audytu⁶⁰ ARP S.A. nie prowadzi szczegółowego planowania w ujęciu zadaniowym w stosunku do zadań określonych w Planie Rozwoju Inwestycji. Zdaniem ARP S.A. brak jest przepisu prawnego, który nakładałby na ARP S.A. obowiązek prowadzenia szczegółowego planowania w ujęciu zadaniowym a realizacja poszczególnych zadań jest monitorowana w rocznych okresach. Dyrektor BA wskazał również, że wypracowany przez zarządzającego zysk przeznaczony jest na cele inwestycyjne, tj. pozyskiwanie gruntów oraz inwestycje budowlane sprzyjające rozwojowi zarządzanego obszaru.

W latach 2018-2021 Oddział ARP w Mielcu na działalności podstawowej osiągnął łączny zysk w wysokości 28 488,8 tys. zł⁶¹. W tym okresie nakłady inwestycyjne w poniesione przez Oddział w Mielcu łącznie wyniosły 21 307,4 tys. zł, w tym 4 666,0 tys. zł poniesione poza zarządzanym obszarem. Nakłady inwestycyjne głównie dotyczyły zakupu nieruchomości oraz budowy obiektów produkcyjno-magazynowych, które następnie były zbywane lub leasingowane przedsiębiorcom. Zatem w ujęciu ciągłym, występowały przepływy finansowe, które finansowały kolejne operacje związane z nabywaniem nieruchomości czy budową środków trwałych, które w okresach przyszłych będą zbywane, leasingowane przedsiębiorcom. Według ewidencji księgowej w latach 2018-2021 Oddział ARP S.A. w Mielcu z tytułu

⁶⁰ Pismo z dnia 22 czerwca 2022 r. BA.0711.4.2022

⁶¹ Dane ze sprawozdań finansowych (RZS)

sprzedaży składników majątku oraz rat kapitałowych leasingu finansowego osiągnął przychody w wysokości 27 353,3 tys. zł, w tym 10 665,0 tys. zł związanych było z aportem wniesionym przez ARP S.A. do innej spółki z grupy ARP.

(akta kontroli, str. 795-797, 1202, 1408-1410, 1439-1444)

Do badania szczegółowego wybrano w sposób celowy wydatki/koszty, poniesione w okresie 2018-2021 r., które według opisu zdarzenia gospodarczego związane były z realizacją zadań/usług skierowanych do przedsiębiorców. Były to koszty związane z utrzymaniem infrastruktury, z której korzystają przedsiębiorcy oraz wydatki na promocję i reklamę. Zbadano wydatki zaewidencjonowane w 21 pozycjach księgowych na łączną kwotę 214,6 tys. zł.

W kontrolowanym okresie (2018-2022r.) w ARP S.A. obowiązywał *Regulamin udzielania zamówień w Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.*, który corocznie był aktualizowany uchwałą zarządu ARP S.A. W regulaminie określono zasady prowadzenia i dokumentowania postępowań i tryby udzielania zamówień podlegających i niepodlegających ustawie PZP, jak również zasady planowania, sprawozdawczości i kontroli udzielonych zamówień.

Skontrolowane wydatki/koszty zostały poniesione w związku z realizacją zadań/usług ustalonych w PRI. Zamówienia realizowano zgodnie z obowiązującym regulaminem. Realizacja usług potwierdzana była protokołami odbioru, a dowody księgowe przed zleceniem płatności i zaakceptowaniem do ujęcia w księgach rachunkowych poddawano kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej. Nie stwierdzono niegospodarnego lub niecelowego wydatkowania środków.

(akta kontroli, str. 1411-1412, 1439-1444)

W 2018 r. NIK przeprowadziła kontrolę w ARP, która między innymi obejmowała prawidłowość rozliczeń podatku CIT w związku ze wsparciem uzyskiwanym z tytułu ponoszenia nakładów inwestycyjnych przez zarządzającego na terenie w SSE. W toku kontroli (w 2018 r.) ARP złożyła korekty deklaracji CIT za lata 2012-2017. W latach 2018-2021 spółka ponosiła nakłady inwestycyjne na terenie SSE w Mielcu i zarządzanego obszaru, odpowiednio w wysokości: 2 496,4 tys. zł, 2 520,1 tys. zł, 12 780,7 tys. zł i 3 510,1 tys. zł, które mogły obniżyć podstawę opodatkowania.

Jak wyjaśnił dyrektor Audytu ARP S.A. w latach 2018-2021 spółka nie korzystała ze wsparcia i zgodnie z przyjętą polityką podatkową nie rozliczała ulgi związanej z nakładami inwestycyjnymi.

(akta kontroli, str.838-841)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. ARP S.A. z opóźnieniem podjęła działania celem egzekwowania należnych odsetek od *Lear Corporation Poland II sp. z o.o.* powstałych w związku z nieterminowymi płatnościami czynszu za dzierżawioną halę magazynową i grunt wraz z przyległą infrastrukturą.

Według § 5 umowy dzierżawy NR 348/02/2020 z dnia 21 października 2020 r. wydzierżawiający zobowiązany był do wystawienia faktury w ostatnim dniu roboczym miesiąca a dzierżawca do uiszczenia zapłaty w terminie:

- 14 dni od daty wystawienia faktury w zakresie naliczonego podatku VAT,
- 30 dni od daty wystawienia faktury w zakresie kwoty netto (66,0 tys. zł).

W wyniku kontroli ustalono, że płatności dotyczące podatku VAT realizowane były w ustalonym terminie, natomiast płatności należności głównej (wartości netto) wpływały z opóźnieniem. W kolejnych miesiącach (licząc od listopada 2020 r.) opóźnienia (ponad 30 dniowy termin) wynosiły: 22 dni, 27 dni, 40 dni, 32 dni, 32 dni, 40 dni, 29 dni, 28 dni, 45 dni, 29 dni, 28 dni, 45 dni, 29, 27, dni, 44 dni, 23 dni, 26 dni, 39 dni i 30 dni za marzec 2022 r.

W § 5 ust 6 umowy dzierżawy strony ustaliły, że w przypadku opóźnienia w zapłacie należnego czynszu dzierżawca zobowiązany jest do zapłaty wydzierżawiającemu odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Dzierżawca nie dokonał wpłat należności powstałych w związku z nieterminową płatnością, a wydzierżawiający, do czasu ujawnienia tego stanu w toku czynności kontrolnych, nie podejmował działań celem ich wyegzekwowania.

Jak wyjaśnił dyrektor Oddziału ARP S.A. w Mielcu nieprawidłowość powstała w związku z omyłkowym wprowadzaniem do programu fakturowania 60 dniowego terminu płatności, zamiast 30 dniowego. Pomyłka miała związek z poprzednio obowiązującą umową dzierżawy przedmiotowej nieruchomości z tym samym dzierżawcą, w której obowiązywał 60 dniowy termin płatności. Pierwotnie błędnie wprowadzony 60 dniowy termin powielał się automatycznie przy kolejnych miesięcznych fakturach w okresie od października 2020 r.

Skutkiem nieprawidłowości było nieosiągnięcie należnych zarządzającemu dochodów z tytułu odsetek w łącznej wysokości 9 256,80 zł. Odpowiedzialnym za powstałą nieprawidłowość był pracownik, który sporządzał fakturę, a w trybie nadzoru kierownik komórki organizacyjnej.

W toku kontroli NIK (8 czerwca 2022 r.) zarządzający sporządził i przesłał do dzierżawcy wezwanie do uregulowania odsetek za zwłokę w kwocie 9 256,80 zł. W dniu 28 czerwca 2022 r. na rachunek zarządzającego wpłynęły środki tytułem zapłaty odsetek w ww. kwocie.

W zakresie stosowanych mechanizmów kontroli, Dyrektor Oddziału ARP S.A. w Mielcu wyjaśnił⁶², że pod koniec każdego miesiąca odpowiedzialny pracownik Zespołu Księgowości sprawdzał wydruk „Analizy zaszułości” według kontrahentów, uzyskując informacje o terminowości zapłaty. W przypadkach stwierdzenia nieterminowych płatności, sporządzane było wezwanie do zapłaty z wyznaczeniem terminu realizacji. Jeżeli termin ponownie nie był dotrzymany sprawa przekazywana była do Biura Finansów i Kontrolingu w Centrali ARP S.A. celem podjęcia działań windykacyjnych.

Według ww. wyjaśnień pomyłkowe fakturowanie ujawniono w miesiącu lutym 2022 r. a wezwanie do zapłaty sformułowane w toku kontroli NIK Świadczy to o braku skuteczności systemu monitorowania płatności oraz o nierzetelnym i nieterminowym podejmowaniu działań w zakresie egzekwowania należnych ARP S.A odsetek w związku z nieterminowym regulowaniem płatności.

(akta kontroli, str. 817-833, 1294-1342, 1378-1407, 1416)

OCENA CZĄSTKOWA

Zarządzający wykonywał zadania w zakresie stosowania mechanizmów wspierania inwestycji. Plan Rozwoju Inwestycji został przygotowany zgodnie z obowiązującymi przepisami w wyznaczonym terminie. W terminie zarządzający przedłożył aktualizację PRI, której założenia oparto na osiąganych wskaźnikach i analizie sytuacji makroekonomicznej. NIK zauważa, iż w zaktualizowanym PRI nieadekwatne było oparcie wskaźników bazowych realizacji zadań o dane z okresu, w którym większości wskaźników nie osiągnięto, a dodatkowo wystąpiły zdarzenia nadzwyczajne zakłócające reprezentatywność osiąganych efektów (COVID-19). Przyjęto również niższą dynamikę realizacji zadań (5%) niż poprzednim PRI (30%). Decyzje o wsparciu, procedowane według ustalonej procedury, zawierały wymagane prawem elementy i zgodne były z wnioskami przedsiębiorców. Zarządzający wykonywał zadania określone w art. 7 ustawy o wsparciu nowych inwestycji, współpracując z organami JST, szkołami i uczelniami, innymi podmiotami oraz z przedsiębiorcami, jednak brak bieżącej oceny

⁶² Pismo z dnia 13 czerwca 2022 r. ZAM.0711.1.202225

adekwatności zaangażowanych zasobów i efektów prowadzonych działań uniemożliwia zarządcy dokonanie ich odpowiedniej korekty/ewaluacji celem lepszego dostosowania do potrzeb. Poziom wydatków na realizację części zadań był relatywnie niski, natomiast opłaty wnoszone przez przedsiębiorców w związku z usługami świadczonymi przez zarządcę (ustalone ryczałtowo) znacząco przewyższały koszty świadczenia tych usług. Zaplanowane kwoty nie były w pełni wykorzystywane, np. w zakresie usług szkoleniowych i doradczych, działań promocyjnych, wskazywania przedsiębiorcom dostępnych dla nich instrumentów finansowych innych niż wsparcie związane z wydawaną decyzją, oferty biznesowej i proeksportowej.

2. Nadzór nad wykorzystaniem środków publicznych przez zarządzających obszarem i specjalną strefą ekonomiczną

W związku z art. 23 ust 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji Minister Przedsiębiorczości i Technologii rozporządzeniem z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie powierzenia zarządcy Specjalną Strefą Ekonomiczną Euro-Park Mielec wydawania decyzji o wsparciu oraz wykonywania kontroli realizacji decyzji o wsparciu, powierzył zarządcy wykonywanie kontroli realizacji warunków zawartych w decyzjach o wsparciu. Zarządcy prowadził również kontrole warunków zawartych w zezwoleniach na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE, udzielonych w latach wcześniejszych.

W okresie 2018-2022 obowiązywały następujące uregulowania wewnętrzne:

- *Regulamin kontroli realizacji warunków zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE EURO-PARK MIELEC*, przyjęty zarządzeniem Nr 1/2017 r. dyrektora Oddziału ARP S.A. w Mielcu.
- *Regulamin kontroli realizacji warunków zawartych w decyzji o wsparciu wydanej na obszarze przypisanym zarządcy SSE EURO-PARK MIELEC*, przyjęty zarządzeniem Nr 4/OML/2019 dyrektora Oddziału ARP S.A. w Mielcu.
- *Regulamin kontroli realizacji warunków zawartych w zezwoleniach (...) i decyzji o wsparciu (...)* przyjęty uchwałą zarządu ARP S.A. nr 984/CLWVI/2019.
- *Regulamin kontroli realizacji warunków zawartych w zezwoleniach (...) i decyzji o wsparciu (...)* przyjęty uchwałą zarządu ARP S.A. nr 1115CXXXVIII/2020, w którym uwzględniono wytyczne w sprawie organizacji i sposobu przeprowadzania kontroli przez zarządcy, które wydał Minister Technologii i Przedsiębiorczości.

W regulaminie ustalono zasady powoływania zespołów kontrolnych; planowania, przygotowania i przeprowadzania kontroli; przebiegu postępowania kontrolnego; dokumentowania procesu kontrolnego i archiwizacji. W oparciu o wytyczne ministra, wskazano również sposób weryfikacji spełnienia kryteriów jakościowych.

(akta kontroli str. 108-241)

Zarządcy sporządzał roczne plany kontroli, w których identyfikował: temat kontroli (adekwatnie do kontrolowanego kryterium), termin realizacji kontrolowanego kryterium i planowaną datę kontroli. Przy planowaniu kontroli zarządcy głównie kierował się upływem terminów realizacji warunków zezwolenia lub decyzji. Roczne plany kontroli zatwierdzane przez zarząd ARP S.A. przekazywano ministrowi właściwemu ds. gospodarki. W okresach rocznych zarządcy sporządzał sprawozdania z realizacji planu kontroli, które obejmowały: wskazanie przedsiębiorcy i lokalizację prowadzonej działalności, numer zezwolenia/decyzji, informacje o kontrolowanym kryterium i terminie jego realizacji, termin planowanej kontroli oraz termin jej realizacji. Sprawozdanie miało formę tabelaryczną i obejmowało wszystkie zaplanowane kontrole, oraz kontrole poza planem podejmowane w związku ze zmianami zezwolenia/decyzji. Przy pozycjach kontroli niezrealizowanych umieszczano adnotacje o przyczynach

braku realizacji, np. cofnięcie/zmiana/wygaszenie zezwolenia. W sprawozdaniu zamieszczano również informacje, które kontrole przeprowadzono w formule „zdalnej”. Roczne sprawozdanie z realizacji planu kontroli zarządzający przekazywał ministrowi właściwemu ds. gospodarki.

(akta kontroli, str. 920-979)

Na koniec 2018 r. w obszarze zarządzanym i SSE aktywnych było 284 zezwolenia i 8 decyzji o wsparciu. Na 2018 r. zaplanowano przeprowadzenie 78 kontroli u przedsiębiorców, a przeprowadzono 68 kontroli, tj. u około 23,3% przedsiębiorców posiadających zezwolenia lub decyzje o wsparciu. Nie zrealizowano 11 planowanych kontroli z uwagi na zmianę, cofnięcie zezwolenia lub wygaszenie decyzji o wsparciu. W 2019 r. z zaplanowanych 78 kontroli przeprowadzono 61 kontroli, obejmując około 20,3% zezwoleń/decyzji aktywnych⁶³, w tym trzy kontrole w zakresie realizacji warunków zawartych w decyzjach o wsparciu. Ze względu na zmianę, cofnięcie zezwolenia lub wygaszenie decyzji o wsparciu 18 kontroli odwołano. Poza planem przeprowadzono jedną kontrolę w związku ze zmianą warunków zezwolenia.

W 2020 r. z zaplanowanych 87 kontroli, przeprowadzono 72 kontrole obejmując około 22,7% aktywnych zezwoleń/decyzji⁶⁴, w tym pięć kontroli dotyczyło warunków ustalonych w decyzji o wsparciu. Odwołano 15 kontroli (zmiana, cofnięcie zezwolenia lub wygaszenie decyzji), sześciu kontroli nie przeprowadzono z uwagi na COVID-19, dwie kontrole scalono w jedną oraz przeprowadzono 7 dodatkowych kontroli w związku ze zmianami warunków zezwoleń/decyzji. Z uwagi na warunki COVID-19, zgodnie z pkt VIII regulaminu, 14 kontroli przeprowadzono w formule zdalnej.

W 2021 r. ze 109 planowanych kontroli przeprowadzono 78, obejmując kontrolą około 22,0% aktywnych zezwoleń/decyzji⁶⁵ w tym 14 kontroli dotyczyło warunków ustalonych w decyzji o wsparciu. Odwołano przeprowadzenie 30 kontroli, trzy scalono w jedną i dwie kontrole przeprowadzono poza planem. Zdalnie przeprowadzono 37 kontroli.

W latach 2018-2021 zarządzający nie przeprowadzał kontroli doraźnych, jako kontroli interwencyjnych. Jak wyjaśnił dyrektor Oddziału⁶⁶, żaden organ nie wnioskował o przeprowadzenie takiej kontroli. Zarządzający przeprowadzał natomiast tzw. kontrole dodatkowe, których przeprowadzenie uzasadniano zmianami warunków zezwoleń/decyzji.

Kontrole przeprowadzał zespół kontrolny, którego skład wyznaczał dyrektor Oddziału, biorąc pod uwagę przygotowanie zawodowe i doświadczenie, tak aby skład zespołu zapewniał prawidłowe przeprowadzenie czynności kontrolnych.

Badanie szczegółowe oparto na próbie wybranych celowo 10 postępowań kontrolnych, w tym: czterech kontroli dotyczących realizacji warunków określonych w decyzjach o wsparciu o najwyższej wartości kosztów kwalifikowanych, czterech kontroli realizacji warunków zezwoleń o największej wartości wsparcia w każdym z lat kontrolowanego okresu oraz dwóch kontroli realizacji warunków zezwoleń o najwyższej liczbie miejsc pracy, którą przedsiębiorca deklarował utworzyć.

Kontrole prowadzono zgodnie z przepisami rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* oraz w oparciu o zasady ustalone w *Regulaminie kontroli realizacji warunków zawartych w zezwoleniach (...) i decyzji o wsparciu (...)*.

Przedsiębiorcy powiadamiani byli pisemnie o terminie i przedmiocie kontroli. Upoważnienia do kontroli wypełniały wymogi określone w art. 49 ust 7 ustawy *Prawo przedsiębiorców*. Protokoły z kontroli zawierały niezbędne elementy określone w regulaminie kontroli i były przekazywane do ministra właściwego ds. gospodarki.

⁶³ Na koniec 2019 r. aktywnych było 260 zezwoleń i 40 decyzji

⁶⁴ Na koniec 2020 r. aktywnych było 253 zezwolenia i 64 decyzje

⁶⁵ Na koniec 2021 r. aktywnych było 234 zezwolenia i 120 decyzji

⁶⁶ Pismo z dnia 24 maja 2022 r. ZAM.0711.1.202218

Czynności kontrolne w zakresie badania poziomu nakładów poniesionych przez przedsiębiorców polegały na sprawdzeniu: zapisów księgowych w udostępnionych kontrolującym informatycznych systemach księgowych, weryfikacji dowodów księgowych (faktur, dowodów zapłaty) oraz weryfikacji dokumentacji związanej z przyjęciem środka trwałego do użytkowania (OT). Warunek zakończenia inwestycji i utrzymania wytworzonych środków trwałych, zespół kontrolny potwierdzał poprzez dokonanie wizytacji na miejscu realizowanej inwestycji. Z czynności oględzin zespół kontrolny nie sporządzał jednak pisemnego dowodu (protokołu). W protokołach kontroli zawierano stwierdzenie, że „komisja dokonała wizytacji zakładu (...) a w niektórych protokołach, również, że wszystkie zakupione w ramach projektu środki trwałe znajdują się na jego terenie”.

Warunek zatrudnienia pracowników (utworzenia miejsc pracy) potwierdzano na podstawie kontroli imiennych wykazów zatrudnionych pracowników, które weryfikowano w oparciu o akta osobowe tych pracowników oraz sprawozdania GUS (DG-1).

W badanych postępowaniach kontrolnych, potwierdzono wypełnianie przez przedsiębiorców warunków zawartych w zezwoleniach na prowadzenie działalności gospodarczej oraz warunków zawartych w decyzjach o wsparciu.

(akta kontroli, str. 278-292, 920-924, 953-979, 981-1024)

W latach 2018-2021 w 16 kontrolach przeprowadzonych przez zarządzającego stwierdzono brak realizacji warunków ustalonych w zezwoleniach na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE. Protokoły kontroli, po zakończeniu procesu kontroli, zarządzający przekazywał ministrowi właściwemu ds. gospodarki. Według wyjaśnień zarządzającego⁶⁷ dalszy bieg spraw procedowany był przez ministerstwo. Spośród ww. 16 spraw pięciu przedsiębiorcom cofnięto zezwolenia, w dziewięciu sprawach przedsiębiorcy uzyskali zmiany warunków zezwolenia. Dwie sprawy, były procedowane przez ministerstwo. Najczęściej brak realizacji warunków dotyczył poniesienia wydatków poniżej wartości ustalonej w decyzji oraz niezatrudnienia deklarowanej liczby pracowników. Stwierdzano również poniesienie wydatków przed wydaniem decyzji, niezakończenie inwestycji w terminie, a jeden kontrolowany przedsiębiorca zrezygnował z realizacji warunków i możliwości uzyskania wsparcia.

(akta kontroli, str. 1025-1052)

Zgodnie z art. 9 ust 7 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji* zarządzający był zobowiązany przedstawiać ministrowi właściwemu ds. gospodarki informację roczną z realizacji Planu Rozwoju Inwestycji. Pierwsza informacja roczna (sprawozdanie) z realizacji PRI została przekazana ministrowi 27 lutego 2020 r., jako informacja o realizacji PRI za 2019 r.⁶⁸. Informację roczną za 2020 r. zarządzający przekazał 24 lutego 2021 r. Informacje za 2019 r. i 2020 r. zostały przekazane z zachowaniem terminu ustalonego w ustawie o *wspieraniu nowych inwestycji* tj. do końca lutego roku następnego. Sprawozdanie z realizacji PRI za 2021 r., zostało sporządzone w czasie prowadzenia przez NIK czynności kontrolnych (czerwiec 2022 r.) i przekazane ministrowi w dniu 22 czerwca 2022 r.

Zarządzający SSE zgodnie z postanowieniem § 2 rozporządzenia ministra przedsiębiorczości i technologii z dnia 12 września 2019 r. w *sprawie powierzenia zarządzającym specjalnymi strefami ekonomicznymi wykonywania kontroli realizacji warunków zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie danej strefy*⁶⁹, przekazywał ministrowi właściwemu ds. gospodarki kwartalne informacje o działalności SSE EURO-PARK MIELEC.

⁶⁷ Pismo z dnia 24 maja 2022 r. ZAM.0711.1.202218

⁶⁸ PRI w 2018 r. był procedowany do grudnia 2018 r. i przyjęty (zatwierdzony przez ministra) w 2019 r.

⁶⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1785.

W wyniku kontroli i porównań danych prezentowanych w ww. informacjach z danymi uzyskanymi w toku kontroli, nie stwierdzono nierzetelnego sporządzania informacji.
(akta kontroli, str. 1053-1201)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zarządzający w toku kontroli realizacji warunków zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w SSE lub realizacji warunków decyzji o wsparciu, przeprowadzał oględziny inwestycji nie dokumentując bezpośrednio tej czynności. Niesporządzanie dowodu z oględzin było działaniem nierzetelnym i niezgodnym z § 3 ust 3 pkt 4 wytycznych w sprawie organizacji i sposobu przeprowadzania przez zarządzających SSE kontroli działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorców w zakresie realizacji warunków zawartych w zezwoleniu na prowadzenie działalności gospodarczej i decyzji o wsparciu, oraz niezgodne z regulaminem kontroli. Według wytycznych, jak również regulaminu kontrola powinna być prowadzona z zachowaniem zasady pisemności, tj. utrwalania w formie pisemnej lub na nośnikach elektronicznych zgromadzonego w trakcie kontroli materiału dowodowego. Oględziny, poza analizą dokumentacji, były zasadniczym elementem kontroli utrzymania własności składników majątku, z którymi były związane wydatki inwestycyjne, oraz utrzymania nowej inwestycji w regionie, w którym udzielono wsparcia⁷⁰.

Odpowiedzialnym za powstanie nieprawidłowości byli członkowie zespołu kontrolnego, a w trybie nadzoru dyrektor Oddziału.

Według wyjaśnień dyrektora Oddziału ARP S.A. w Mielcu⁷¹ fakt przeprowadzenia oględzin był odnotowany w każdym z protokołów z kontroli dotyczących warunku zakończenia inwestycji. W protokole kontroli znajdował się zapis na czym polegała inwestycja (np. budowa hali produkcyjnej, zakup linii produkcyjnej lub innych środków trwałych) oraz informacja, że zakupione/wytworzone środki trwałe znajdują się w zakładzie zlokalizowanym na terenie SSE. Zdaniem zarządzającego była to wystarczająca forma udokumentowania i potwierdzenia lokalizacji składników majątku.

NIK nie podziela stanowiska zarządzającego. Oględziny to środek dowodowy, który bardziej niż wszystkie inne czyni zadość postulatowi bezpośredniości. Dlatego zasada pisemności dokumentowania tej czynności ma wymiar szczególnie. W protokołach kontroli zawierano stwierdzenia dość ogólne np. „W celu weryfikacji zgodności zrealizowanej inwestycji ze złożonym wnioskiem o wydanie decyzji o wsparciu zespół kontrolny dokonał wizytacji zakładu (...); (...) Zespół kontrolny stwierdził, że projekt inwestycyjny został zrealizowany zgodnie z opisem zamieszczonym we wniosku o wydanie decyzji o wsparciu”⁷². W kontrolowanym protokole brak stwierdzenia, że zakupione/wytworzone środki trwałe znajdują się w zakładzie. W aktach kontroli, z której zapis protokołu przywołano powyżej, znajduje się wykaz środków trwałych (108 pozycji) i dowodów przyjęcia ich do użytkowania (OT), który sporządził i podpisał tylko przedsiębiorca. Protokół kontroli, podpisany przez kontrolerów i przedsiębiorcę sporządzono 28 czerwca 2021 r. tj. po upływie dwóch tygodni po przeprowadzeniu czynności oględzin.

NIK nie kwestionuje ustalonego stanu faktycznego, wskazuje jednak brak bezpośredniego dowodu potwierdzającego stan faktyczny w dniu oględzin, który zgodnie

⁷⁰ Norma wskazana w § 9 ust 2 pkt 1 -rozporządzenia Rady Ministrów z 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji).

⁷¹ Pismo z dnia 23 czerwca 2022 r. ZAM.0711.1.202226.

⁷² Protokół kontroli u przedsiębiorcy „TIS”: Tomasz Aniol.

z wytycznymi i regulaminem przeprowadzania kontroli powinien mieć formę pi-semną lub elektroniczną.

(akta kontroli str. 165-241, 981-1024, 1413-1414)

2. Zarządzający nie sporządził i nie przekazał ministrowi właściwemu ds. gospodarki informacji rocznej z realizacji PRI za 2021 r. w terminie do końca lutego 2022 r., do czego był zobowiązany na podstawie art. 9 ust. 7 ustawy o *wspieraniu nowych inwestycji*.

Według wyjaśnień dyrektora Oddziału ARP S.A. w Mielcu⁷³ informacja roczna o realizacji PRI za 2021 r. nie została przekazana właściwemu ministrowi z powodu przedłużającej się procedury zatwierdzenia przez ministerstwo uaktualnionego przez ARP S.A. PRI. Plan uaktualniony, który zarządzający przekazał w styczniu 2021 r. do czasu udzielenia wyjaśnień (16-maja 2022 r.) nie został zatwierdzony. NIK nie podziela argumentacji zarządzającego, że w związku z niezatwierdzeniem aktualizacji PRI, brak było obowiązku złożenia informacji rocznej z realizacji PRI. Zatwierdzony w dniu 23 stycznia 2019 r. PRI, przez ministra właściwego ds. gospodarki, był planem do roku 2020 z perspektywą do 2030 r., zatem plan nie utracił ważności, a zadania w nim zawarte realizowane były przez zarządzającego.

Odpowiedzialnym za niesporządzenie i nieprzekazanie informacji rocznej w terminie określonym w ustawie o *wni*, był dyrektor Oddziału ARP S.A. w Mielcu.

(akta kontroli, str. 1055-1056)

OCENA CZĄSTKOWA

Zarządzający prawidłowo planował kontrole realizacji warunków zawartych w zezwoleniach na prowadzenie działalności gospodarczej w SSE i decyzjach o wsparciu, uwzględniając terminy realizacji warunków i prowadził je z zachowaniem wymogów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców*. Wyniki kontroli przedkładano ministrowi właściwemu ds. gospodarki. Nie w pełni prawidłowo dokumentowano czynności kontrolne (brak było pisemnych dowodów z oględzin, potwierdzających utrzymanie składników majątku wytworzonych/zakupionych w związku z decyzją o wsparciu lub pozwoleniem na prowadzenie działalności na terenie SSE). Obowiązek przekazania ministrowi właściwemu ds. gospodarki informacji rocznej o realizacji Planu Rozwoju Inwestycji za 2021 r. został wykonany z ponad trzymiesięcznym opóźnieniem.

3. Efekty systemu wspierania inwestycji w SSE i zarządzanym obszarze

Opis stanu faktycznego

Efekty wykonywanych zadań w zakresie systemu wsparcia inwestycji w SSE i zarządzanym obszarze zarządzający prezentował w informacjach o realizacji Planu Rozwoju Inwestycji oraz w kwartalnych informacjach o działalności SSE.

Treści zawarte w informacjach z realizacji PRI odnosiły się do:

- syntetycznej informacji zbiorczej z realizacji PRI (forma opisowa);
- realizacji zadań w ramach czterech celów szczegółowych PRI, poprzez równoległe wskazanie zaplanowanych sposobów realizacji zadań i opis działań zrealizowanych w okresie sprawozdawczym;
- syntetycznej informacji o świadczonych usługach dla przedsiębiorców (forma opisowa);
- działaniach podjętych na rzecz eliminacji barier zidentyfikowanych w PRI, poprzez równoległe wskazanie planu eliminacji i podjętych działaniach w okresie sprawozdawczym;

⁷³ Pismo z dnia 16 maja 2022 r. ZAM.0711.1.202214.

- monitoringu osiągnięcia celów poprzez prezentację osiągniętych wskaźników dla każdego celu szczegółowego na koniec roku.

Dane zawierane w informacjach kwartalnych o funkcjonowaniu SSE były tożsame z prezentowanymi w informacjach rocznych, przedstawiając dynamikę procesów w ujęciu kwartalnym.

Istotnym dla monitorowania stopnia osiągnięcia celów PRI był użytkowany przez zarządzającego teleinformatyczny system (*Elektroniczna ewidencja wsparcia nowej inwestycji*), którego administratorem było Ministerstwo Rozwoju i Technologii. W ewidencji gromadzono bieżące informacje według bloków tematycznych, między innymi: dane o przedsiębiorcy; dane o realizowanych projektach, w tym wydanych decyzjach i postępach w realizacji projektów np. w zakresie poniesionych nakładów i utworzonych miejscach pracy; dane o przeprowadzanych kontrolach ich zakresie i wynikach. Końcowy moduł pozwalał na okresowe raportowanie według zadanych parametrów. Zarządzający w okresach kwartalnych pozyskiwał od przedsiębiorców zestandaryzowane dane, które pozwalały na monitorowanie procesu realizacji inwestycji. Dane obejmowały: kwoty wydatków poniesionych w kwartale w związku z realizacją inwestycji, kwoty wydatków kwalifikowalnych, stan zatrudnienia na koniec kwartału, wysokość udzielonego wsparcia, wysokość pomocy publicznej innej niż wsparcie nowej inwestycji oraz kraj pochodzenia kapitału przedsiębiorcy.

(akta kontroli, str. 1055-1201, 1431-1438)

W PRI zatwierdzonym w styczniu 2019 r. zarządzający ustalił wielkości wskaźników osiągnięcia celów szczegółowych przyjmując średnie wartości bazowe z lat 2015-2017, oraz poziomy docelowe do osiągnięcia w 2020 r. oraz 2030 r. Wykonanie wskaźników dla poszczególnych celów szczegółowych jako wartości docelowe PRI w 2020 r., było następujące:

Cel 1 Poprawa klimatu inwestycyjnego – zakładano, że liczba inwestycji skutecznie obsłużonych (liczona jako średnia liczba wydawanych decyzji o wsparciu inwestycji w ostatnich trzech latach przy planowanym wzroście o 30%) wyniesie 44, a wartość nakładów inwestycyjnych (liczona jako średnia wartość całkowitych nakładów inwestycyjnych w całym obszarze z ostatnich trzech lat, przy wzroście o 30%) – 1 053 mln zł. Faktycznie wydano w latach 2018-2020 średnio niespełna 33 decyzje rocznie (w żadnym roku tego okresu nie osiągnięto poziomu wyznaczonego w PRI), a poziom nakładów inwestycyjnych wyniósł średnio 819,7 mln zł.

Cel 2 Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki – zakładano, że inwestycje z priorytetowych branż⁷⁴ stanowić będą 58%, a inwestycje z udziałem B+R 15% ogółu nakładów inwestycyjnych w zarządzanym obszarze. Odpowiednio, zrealizowano 67% i 19%.

Cel 3 Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP – zakładano, że nakłady poniesione przez polskich przedsiębiorców⁷⁵ stanowić będą 66% ogółu nakładów, a MŚP stanowić będą 75% przedsiębiorców, którym wydano decyzje o wsparciu. Osiągnięto odpowiednio 59% i 54%.

⁷⁴ Sektory strategiczne (branż kluczowych - Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju): 1. Sektor produkcji środków transportu (np. e-busy, pojazdy szynowe, statki specjalistyczne); 2. Elektronika profesjonalna (np. inteligentne liczniki energii, falowniki, ładowarki do samochodów, sensory); 3. Sektor specjalistycznych technologii teleinformatycznych (np. fintech, automatyka maszyn i budynków, cyberbezpieczeństwo, gry komputerowe, bioinformatyka); 4. Sektor lotniczo-kosmiczny (np. drony, elementy satelitów); 5. Sektor produkcji leków, wyrobów medycznych i nowoczesnych usług medycznych (np. e- medycyna, wyroby medyczne, terapie, leki biopodobne); 6. Sektor systemów wydobywczych (np. inteligentna kopalnia); 7. Sektor odzysku materiałowego surowców; 8. Sektor ekobudownictwa (np. budynki pasywne, pikoenergetyka, budownictwo drewniane); 9. Sektor żywności wysokiej jakości.

⁷⁵ Podmioty z większościowym udziałem kapitału polskiego

Cel 4 Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju ma poziomie lokalnym – zakładano, że 43% inwestycji zrealizowanych zostanie w powiatach o wysokim bezrobociu⁷⁶, a takich inwestycji było 41,9%.

Odchylenia od zakładanych poziomów realizacji, w szczególności ilości decyzji wydanych w 2020 r., Spółka uzasadniała zakłóceniami w związku z COVID-19. NIK wskazuje jednak, że nie jest to uzasadnienie w pełni wiarygodne, ponieważ poszczególne wskaźniki już przed tą epidemią wykazywały negatywne tendencje, przykładowo liczba wydawanych decyzji o wsparciu inwestycji czy inwestycje z priorytetowych branż były w 2019 r. znacznie mniejsze niż w 2018 r. (mniejsze nawet niż ich wartości bazowe). Tak więc już przed epidemią (w 2019 r.) nastąpił istotny spadek liczby zezwoleń (o 20 % w stosunku do roku 2018 i poniżej wartości bazowej stanowiącej średnią z lat 2015-2017).

W latach 2018-2021 oraz w I kw. 2022 r., w 119 aktywnych decyzjach o wsparciu łącznie przedsiębiorcy zadeklarowali poniesienie nakładów inwestycyjnych w wysokości 4 119 148,4 tys. zł i utworzenie 1 745 nowych miejsc pracy. Według danych kwartalnie przekazywanych przez przedsiębiorców, na realizację inwestycji do końca 2021 r. (w związku z decyzjami o wsparciu) przedsiębiorcy wydatkowali 1 293 311,1 tys. zł i utworzyli łącznie 929 nowych miejsc pracy. Zatrudnienie ogółem w tych przedsiębiorstwach na koniec 2021 r. wyniosło 17 881 osób⁷⁷.

W związku z aktywnymi 234 zezwoleniami łączna skumulowana wartość zainwestowanego kapitału wyniosła 11 987,3 mln zł a przedsiębiorcy utworzyli 22 403 nowe miejsca pracy. Zatrudnienie ogółem w tych przedsiębiorstwach na koniec 2021 r. wyniosło 36 644 osoby.

W trzyletnim okresie (2016-2018) poprzedzającym obowiązywanie uregulowań zawartych w ustawie o wspieraniu nowych inwestycji (z zastrzeżeniem 2018 r. - ustawa weszła w życie 30 czerwca 2018 r.) zarządzający udzielił 119 zezwoleń i wydał 8 decyzji (średniorocznie 42 zezwolenia/decyzje), w których przedsiębiorcy deklarowali poniesienie 3 291,7 mln zł nakładów inwestycyjnych (1 097,2 mln zł średniorocznie) i utworzenie 3 023 nowych miejsc pracy (1 008 średniorocznie).

W następnych trzech latach (2019-2021) zarządzający wydał 117 decyzji o wsparciu (średniorocznie 39 decyzji), w których przedsiębiorcy deklarowali nakłady w wysokości 3 926,4 mln zł (1 308,80 mln zł średniorocznie) i utworzenie 1 785 nowych miejsc pracy (595 średniorocznie).

Ilość wydanych zezwoleń/decyzji była porównywalna w analizowanych okresach. Wzrosła natomiast wielkość deklarowanych nakładów oraz zaobserwowano zmniejszenie deklarowanych do utworzenia nowych miejsc pracy. W okresie 2016-2018 średnio w związku z jednym zezwoleniem/decyzją deklarowano poniesienie 25,9 mln zł i utworzenie 24 nowych miejsc pracy, a w okresie 2019-2021 r. 33,6 mln zł nakładów inwestycyjnych i 15 nowych miejsc pracy.

Porównanie wysokości deklarowanych nakładów inwestycyjnych i liczby deklarowanych nowych miejsc pracy wskazuje, że w okresie 2016-2019 średnio na utworzenie jednego nowego miejsca pracy deklarowano 1,1 mln zł, a w okresie 2019-2021 – 2,2 mln zł nakładów inwestycyjnych.

(akta kontroli, str. 296-300, 760, 309-446, 1055-1201)

⁷⁶ Pow. 160% średniej w kraju.

⁷⁷ Na koniec poszczególnych lat było to: 2018 r. 8 decyzji 15 883,9 tys. zł nakładów i 3 969 etatów; 2019 r. 40 decyzji, 256 540,8 tys. zł i 11 457 etatów; 2020 r. 64 decyzje, 646 960,6 tys. zł i 14 597 etatów; 2021 r. – 120 decyzji, 1 293 311,1 tys. zł.

Zarządzający monitorował osiągnięcie celów ustalonych w PRI, poprzez końcowe wskaźniki rezultatów. W projektowanej aktualizacji PRI zweryfikowano poziomy bazowe według przyjętej metodologii tj. ustalenia wielkości bazowych w oparciu o rzeczywiste wykonanie z lat 2019-2020. Ustalenie wielkości bazowych opierało się na danych z okresu, w którym realizacja zadań była zakłócona przez epidemię COVID-19. Na okresy przyszłe również zaplanowano niższe dynamiki wzrostu. Planowanie okazało się dość ostrożne. Wskaźniki osiągnięte w 2021 r., za wyjątkiem *wysoko kwalifikowanych miejsc pracy*, przekraczały poziomy wyznaczone do osiągnięcia w 2021 r. jak również w 2022 r.

W ciągu sześciu miesięcy 2022 r. wpłynęło 10 wniosków od przedsiębiorców a zarządzający wydał pięć decyzji o wsparciu⁷⁸, w których przedsiębiorcy zadeklarowali utworzenie 23 nowych miejsc pracy i poniesienie 93,4 mln zł nakładów inwestycyjnych (około 4,1 mln zł na jedno miejsce pracy). Według wyjaśnień zarządzającego niska ilość wydanych decyzji wynika z różnych okoliczności, jednak głównymi są: niepewność przedsiębiorców co do zmian przepisów prawa podatkowego lub ich interpretacji przez organy skarbowe oraz niepewność co do lokalizacji inwestycji w obszarze bezpośrednio graniczącym z Ukrainą.

(akta kontroli, str. 1449)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Zarządzający wykorzystywał prowadzoną sprawozdawczość do oceny osiąganych efektów realizacji Planu Rozwoju Inwestycji, aczkolwiek nie dokonał adekwatnej korekty wskaźników dla roku 2021 r. NIK wskazuje jednak niski poziom realizacji PRI (na koniec 2020 r. nie osiągnięto pięciu z siedmiu wskaźników wyznaczonych na ten rok).

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Zapewnienie skutecznego monitorowania terminów płatności z tytułu zawartych umów z przedsiębiorcami.
2. Dokumentowanie czynności oględzin prowadzonych w toku kontroli realizacji warunków ustalonych w zezwoleniach/decyzji o wsparciu, zgodnie z zasadą pisemności zawartą w regulaminie kontroli i wytycznych otrzymanych w tym zakresie od ministra właściwego ds. gospodarki.
3. Przedstawianie ministrowi właściwemu ds. gospodarki informacji o realizacji planu rozwoju inwestycji za dany rok kalendarzowy do końca lutego roku następnego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia za-
strzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby

⁷⁸ Pozostałe sprawy pozostawały na etapie procedowania

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 24 listopada 2022 r.

Kontroler
Miroslaw Wójtowicz
Główny Specjalista kp.

/-/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora
z up. p.o. Wicedyrektora
Michał Wilkowicz

/-/

.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki, Skarbu
Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora
Maciej Maciejewski

.....
podpis

